

SUOMEN
OLYMPIA-AKATEMIA

SUOMEN OLYMPIA-AKATEMIAN

20. ISTUNTO

MIKKELISSÄ 21.10.2006

SUOMEN OLYMPIAKOMITEAN PÄÄYHTEISTYÖKUMPPANIT

SUOMEN OLYMPIAKOMITEAN YHTEISTYÖKUMPPANIT

OPELUSMINISTERIO

SUOMEN OLYMPIA-AKATEMIA

**SUOMEN OLYMPIA-AKATEMIAN 20. ISTUNTO
21.10.2006 MIKKELISSÄ**

SUOMEN OLYMPIAKOMITEA RY

**TOIMITTAJAT: MATTI HINTIKKA, VESA TIKANDER JA KIMMO MÄNNISTÖ,
SUOMEN URHEILUKIRJASTO**

KUVAT: MATTI SIKANEN, PETRI HAAPANEN JA SUOMEN OLYMPIAKOMITEA

KÄÄNNÖKSET: VESA TIKANDER

KANSI: MIKA LASSILA

SIVUNVALMISTUS: PLANEETTA 10, HELSINKI

PAINATUS: ESA PRINT OY, LAHTI 2007

© SUOMEN OLYMPIAKOMITEA

ISBN

978-952-99682-3-7 (NID.)

978-952-99682-4-4 (PDF)

LUKIJALLE

Nykyaikaisten olympiakisojen isän, ranskalaisen paroni Pierre de Coubertinin olympiaideologiassa oli kasvatuksella tärkeä sija. Olympialiikkeen eettisiä ja kasvatuksellisia arvoja vaalimaan perustettiin Coubertinin alkuidean pohjalta Kansainvälinen Olympia-Akatemia, joka kokoontui ensimmäiseen istuntoonsa vuonna 1961 antiikin Olympian raunioilla.

Koko läntisen maailman arvoperustaa ravistelleet kaksi maailmansotaa toimivat herätteinä olympiahenkiselle instituutille. Vuonna 1949 kreikkalainen Ioannis Ketses ja saksalainen Carl Diem esittivät Kansainväliselle Olympiakomitealle olympia-akatemiaan perustamista. Ajatus toteutui 12 vuotta myöhemmin.

SUOMEN OLYMPIA-AKATEMIAN JUHLAVUOSI 2007

Kansainvälisen Olympia-Akatemian avausistunnosta kesti vielä 26 vuotta, kun Suomen Olympia-Akatemia kokoontui ensimmäiseen istuntoonsa Helsingin Finlandia-taloon joulukuussa 1987. Samaan aikaan vietettiin Suomen Olympiakomitean 80-vuotisjuhlia.

Vuosi 2007 on näin ollen merkittävä juhluvuosi: Suomen Olympiakomitea täyttää 100 vuotta ja Suomen Olympia-Akatemia 20 vuotta.

Tähänastisten 19 toimintavuotensa aikana Suomen Olympia-Akatemia on kokoonnut kaikkiaan 20 istuntoon. Vuonna 1990 siirryttiin maakunnallisiin istuntoihin, joita on järjestetty eri puolilla Suomea. Kaksi

kertaa, vuosina 1997 ja 2002, istunto on järjestetty Kreikan Olympiassa.

Suomen Olympia-Akatemian vuosittaiset istunnot tarjoavat urheiluvaikuttajille ajankohtaisia olympialiikettä ja urheiluelämää sekä liikunnan tilaa laajemminkin käsitteleviä luentoja. Luentojen lisäksi Olympia-Akatemian istunnoilla on keskustelufoorumien luonne.

Kouluja varten Suomen Olympia-Akatemia on tuottanut olympiakasvatuksen materiaalipaketin, joka ilmentää, miten olympialiikkeen ja koulun kasvatustavoitteet ovat yhtenevät.

OLYMPIA-AKATEMIA MIKKELISSÄ 2006

Suomen Olympia-Akatemian kokoontui 21. lokakuuta 2006 historiansa 20. istuntoon Mikkelin musiikkiopiston auditorioon. Olympia-Akatemian istuntoihin jo perinteisesti liittyvän paikallisen näkökulman toi Etelä-Savon Liikunta ry. Toinen perinteinen elementti Olympia-Akatemian istunnoissa ovat olleet urheilijahaastattelut. Mikkelissä haastateltavana oli itseoikeutusti Barcelonan olympiakisojen 1992 kultamitalimeloja Mikko Kolehmainen.

Vuoden 2006 Olympia-Akatemian istunnossa valottiin monipuolisesti Suomen Olympiakomitean toimintaa ja näkymiä komitean 100-vuotisjuhlavuoden kynnyksellä.

TOIMITTAJAT

OLYMPIALIIKKEEN PERUSPERIAATTEITA

Olympismi on elämänfilosofia, joka jalostaa kehon, tahdon ja mielen ominaisuuksia ja yhdistää ne tasapainoiseksi kokonaisuudeksi. Olympismi kytkee urheilun kulttuurin ja kasvatuksenyhteyteen pyrkien näin löytämään elämätävän, joka perustuu ponnistelusta löytyvään iloon, hyvän esimerkin kasvatukselliseen arvoon ja yleismaailmallisten eettisten perusperiaatteiden kunnioittamiseen.

Olympismin päämääränä on asettaa urheilu kaikkialla palvelemaan ihmisen harmonista kehitystä, edistää ihmisarvon säilyttämiseen pyrkivän rauhanomaisen yhteiskunnan luomista. Tätä tarkoitusta varten olympialiike osallistuu voimavarojensa sallimissa puitteissa yksin tai yhdessä muiden järjestöjen kanssa rauhaa edistäviin toimiin.

Olympialiikkeen tavoitteena on osallistua

rauhanomaisen ja paremman maailman rakentamiseen kasvattamalla nuorisoa olympiahengessä ja ilman minkäänlaista syrjintää harjoitettavan urheilun kautta, mikä edellyttää keskinäistä ymmärrystä ystävyden, solidaarisuuden ja reilun pelin hengessä.

Olympialiikkeen toiminta, jota symboloi viisi yhteen liitettyä rengasta, on luonteeltaan maailmanlaajuista ja pysyvää. Se kattaa kaikki viisi mannerta. Se huipentuu olympiakiisoissa, suuressa ur-

heilujuhlassa, joka tuo yhteen koko maailman urheilijat.

Urheilun harjoittaminen on ihmisoikeus. Jokaisella yksilöllä tulee olla mahdollisuus harjoittaa urheilua omien tarpeidensa mukaan.

KOK:N PERUSKIRJA

SISÄLLYSLUETTELO

ISTUNNON AVAUS	6
Puheenjohtaja Anja Järvinen, Suomen Olympia-Akatemia	
ETELÄ-SAVON LIIKUNTA RY:N ROOLI LIIKUNTAINNOSTUKSEN HERÄTTÄJÄNÄ	10
Aluejohtaja Heino Lipsanen, Etelä-Savon Liikunta ry	
SUOMEN OLYMPIAKOMITEA TÄNÄÄN JA HUOMENNA	13
Puheenjohtaja Roger Talermo, Suomen Olympiakomitea	
TORINO 2006 -PROJEKTI SUOMEN KOULUILLA	17
Opettaja Petri Haapanen, Suomen Olympia-Akatemian jäsen	
HUIPPU-URHEILU TUTKIMUSTEN VALOSSA JA MYÖTÄTUULIKLUBI	21
Markkinointi- ja viestintäpäällikkö Jari Elo, Suomen Olympiakomitea	
VALMENTAJA- JA OHJAAJAKOULUTUKSEN KEHITTÄMINEN	28
Koulutuspäällikkö Juha Hämäläinen, Suomen Olympiakomitea	
URHEILIJAHAASTATTELU	34
Meloja, olympiavoittaja Mikko Kolehmainen	
ISTUNNON OHJELMA	41
OSALLISTUJAT	42
SUMMARIES IN ENGLISH	44

Anja Järvinen
Suomen Olympia-Akatemian puheenjohtaja

ISTUNNON AVAUS

*Arvoisat istunnon osanottajat,
hyvät naiset ja herrat!*

Suomen Olympia-Akatemian puolesta toivotan teidät kaikki lämpimästi tervetulleiksi tähän istuntoomme. Sekä kansainväliset että kansalliset olympia-akatemioiden istunnot aloitetaan olympiahymnillä, joka kuunnellaan aina seisten. (*Olympiahymni*) Olympialiikkeen perinteitä noudattaen Suomen Olympia-Akatemian 20. istunto on avattu.

Mikä ihmeen Olympia-Akatemia? Näin on varmaan moni miettinyt saadessaan kutsun istuntoomme, vaikka olemme toimineet jo vuodesta 1987 lähtien. Silloin Suomen Olympiakomitea 80-vuotisjuhlallisuuks-

siinsa liittyen perusti Olympia-Akatemian. Ensi vuosi on siis juhlavuosi, kun Suomen Olympiakomitea on toiminut 100 vuotta ja Olympia-Akatemialla 20-vuotisjuhlaistunto. Olympia-Akatemia on Olympiakomitean alainen valiokunta, johon kuuluu 11 jäsentä, jotka Olympiakomitea nimeää neljäksi vuodeksi kerrallaan. Kun puhutaan olympialiikkeestä, puhutaan yleensä olympiakisoista, mitaleista ja ennätyksistä. Kuitenkin olympialiike haluaa yhä korostaa urheilun kasvatuksellisia ja eettisiä arvoja.

OLYMPISMIN PERIAATTEET

Olympialiikkeen peruskirjassa sanotaan: *"Olympialiikkeen pyrkimyksenä on kasvattaa nuoria urheilun avulla parempaan*

yhteisymmärrykseen ja ystävyYTEEN ja siten auttaa heitä rakentamaan parempaa ja rauhantahtoisempaa maailmaa.”

Reilu peli, ystävyys, tasa-arvo, suvaitsevaisuus, yhteisvastuu, kansainvälisyys ja rauhanaate ovat olympialiikkeen perusarvoja. Nykyajan olympiakisojen perustaja Pierre de Coubertin korosti urheilun ja liikunnan kasvatuksellista arvoa ja merkitystä. Hänen suuri unelmansa oli, että urheilu voisi edistää nuoren moraalista kehitystä ja olympialiikkeen suuri urheilujuhla toisi yhteen nuoret urheilijat eri puolilta maailmaa rauhan ja ystävyYDEN hengessä.

Kun Coubertin puhui olympismistä, hän tarkoitti elämänfilosofiaa, joka jalostaa kehon, tahdon ja mielen ominaisuuksia ja yhdistää ne tasapainoiseksi kokonaisuudeksi. Tavoitteena on löytää elämäntapa, joka perustuu ponnistelusta löytyvään iloon, hyvän esimerkin kasvatukselliseen arvoon ja yleismaailmallisten eettisten arvojen kunnioittamiseen.

Toisen ihmisen kunnioittaminen on reilun pelin perusta, samoin kuin toisten urheilijoiden kunnioitettava kohtelu. Olympiakisojen kunnioittaminen tarkoittaa reilua kilpailua. Olympialiikkeen kunnioittaminen tarkoittaa sen arvojen ja perinteiden kunnioittamista.

SUOMEN OLYMPIA-AKATEMIA

KOK on määritellyt kansallisen olympiakatemian tehtävän: *”Olympia-akatemia tehtävänä on ylläpitää ja edistää olympialiikkeen eettisiä, kulttuurisia ja kasvatuksellisia arvoja.”*

Kansalliset olympiakomiteat ovat antaneet tämän kasvatustehtävän kansallisille olympiakatemioille, joita tällä hetkellä toimii kaikkiaan 133 eri puolilla maailmaa. Meidän Olympia-Akatemiamme pääasiallisiksi toimintamuodoiksi ovat vakiintuneet vuosittain järjestettävät Akatemian istun-

not, kouluille suunnattu olympiakasvatusohjelma ja kansainvälinen yhteistyö.

OLYMPIA AKATEMIAN ISTUNNOT

Olympia-Akatemian vuosittain järjestettävien istuntojen tarkoituksena levittää tietoa Akatemian tehtävästä ja toiminnasta. Istuntojen aiheet käsittelevät yleensä olympialiikkeen ajankohtaisia asioita, olympismia sekä urheilun ja liikunnan eettisiin ja kasvatuksellisiin arvoihin liittyviä asioita.

Istuntojen osanottajat ovat yleensä järjestettävässä kaupungissa ja sen lähiympäristössä vaikuttavia kunnanpäättäjiä, virkamiehiä, opettajia, urheilujärjestöjen ja urheiluseurojen edustajia, valmentajia ja urheilijoita sekä opiskelijoita. Istuntojen järjestelyissä olemme tehneet yhteistyötä SLU:n alueiden kanssa, ja tässä yhteydessä haluan kiittää Etelä-Savon Liikunnan edustajia hyvästä yhteistyöstä. Jokaisesta istunnosta laaditaan raportti, joka lähetetään kaikille osanottajille. Istunnon alustuksista on raportissa lyhennelmät myös englanniksi.

ISTUNTOJEN PAIKKAKUNNAT

Vuoden 1987 joulukuussa järjestettiin Suomen Olympia-Akatemian ensimmäinen istunto Finlandia-talossa Helsingissä. Vuodesta 1990 valtakunnallisista istunnoista siirryttiin maakunnallisiin tilaisuuksiin, koska halusimme saada olympialiikkeen piiriin laajempia kansalaisryhmiä eri puolilta Suomea. Halusimme tehdä Olympia-Akatemian kasvatusystöä tunnetuksi ja saada enemmän näkyvyyttä myös mediasa. Istuntopaikkakuntia kuvaavasta kartasta voimme huomata, että Olympia-Akatemian istuntoja on järjestetty ympäri Suomea.

Vuonna 1997 meillä oli 10-vuotisistun-

to Kreikan Olympiassa, Kansainvälisen Olympia-Akatemian tiloissa. Vuonna 2002 palasimme Olympiaan yhdessä Viron Olympia-Akatemian kanssa. Aiheena oli silloin *International Experiences in Olympic Education*.

Ensi vuonna on suunnitelmissa järjestää jälleen seminaari Olympiassa yhdessä Viron Akatemian kanssa. Jos matka toteutuu, toivoisimme, että varsinkin ne opettajat, jotka ovat kouluillaan järjestäneet olympiapäivän tai koululaisolympialaiset, voisivat osallistua tähän seminaariin.

OLYMPIAKASVATUSOHJELMA

Olympialiikkeen kasvatustavoitteena on kasvattaa nuorista henkisesti ja fyysisesti tasapainoisia, yhteistyökykyisiä, suvaitsevaisia, hyväkuntoisia ja rauhantahtoisia kansalaisia, jotka toteuttavat elämässään reilun pelin sääntöjä.

Olympialiikkeen ja koulun kasvatustavoitteet ovat samansuuntaisia. Siksi Suomen Olympia-Akatemian luontevina yhteistyökumppaneina ovat olleet peruskoulujen opettajat ja oppilaat jo vuodesta 1995 lähtien. Mikä olisi parempi tapa kannustaa nuoria urheilun ja liikunnan pariin kuin järjestää koulun omat olympiakisat?

Koululaisolympialaisten lajit eivät useinkaan ole perinteisiä kisalajeja vaan sellaisia, jotka kiinnostavat nuoria, ja joiden parissa nuorista tuntuu, että urheilu on hauskaa ja antaa uusia elämyksiä. Sadoissa kouluissa on järjestetty koululaisolympialaisia tai olympiapäiviä, jotka ovat eräs esimerkki siitä, miten olympialiikkeen arvoja voidaan omaksua. Nuoret saavat kokea henkilökohtaisesti, mitä reilun pelin, yhteishengen ja suvaitsevaisuuden käsitteet arkipäivän tilanteissa tarkoittavat.

Apuvälineeksi tähän kasvatustehtävään Suomen Olympia-Akatemia on tuottanut olympiakasvatusmateriaalipaketin CITIUS–ALTIUS–FORTIUS, joka vahvistaa koulun

kasvatustavoitteita olympia-aatteen arvojen mukaisesti.

Materiaalipaketti on tarkoitettu koulujen ja urheiluseurojen kasvatustyön apuvälineeksi. Se sisältää tietoa mm. antiikin olympiakisoista, nykyajan olympiakisojen historiasta, seremonioista, symboleista ja motosta, sekä vihjeitä niin liikunta- kuin muiden aiheiden tunneille.

Olympiakasvatus on

- olympia-aatteen, olympismin arvojen ja periaatteiden oppimista
- tutustumista olympiakisojen historiaan, seremonioihin, mottoon ja symboleihin
- perehtymistä kisalajeihin, kisapaikkoihin ja kisojen järjestämiseen
- omien urheilijoiden valmistautumisen ja kilpailemisen seuraamista
- perehtymistä järjestävän maan kulttuuriin ja historiaan
- tutustumista osallistuviin kansallisuuksiin ja heidän kulttuuriinsa.

Olympiakasvatus ei korosta suinkaan pelkästään liikuntakasvatusta, vaan se edistää koko koulun toimintaa ja yhteishenkeä ja antaa uusia viirikkeitä opettamiseen ja tukee eri oppiaineiden oppimista.

Koululaisolympialaiset ovat innostaneet nuoria tuottamaan upeita piirustuksia ja varsin koskettavia ja hienoja runoja ja kerromuksia, joilla on voitettu palkintoja KOK:n järjestämissä kansainvälisissä kilpailuissa.

Olympiakasvatuksen tavoitteena on

- korostaa liikunnan merkitystä
- kannustaa terveisiin elämäntapoihin
- korostaa ja edistää yrittämistä ja parhaansa tekemistä
- korostaa reilua peliä, yhteistoimintaa ja keskinäistä kunnioitusta
- vaikuttaa lasten ja nuorten asenteisiin
- tukea opettajia eri aineiden opettamisessa.

Olympiakasvatusta voidaan toteuttaa mo-

nella eri tavalla ja monien eri aineiden kautta. Olympiakisojen läheisyydessä ja niiden aikana olympia-aihe tuo monet asiat ajankohtaisiksi ja kiinnostaviksi.

Aikamme keskeisiä ongelmia, kuten ympäristön saastumista, epätasa-arvoa, suvaitsemattomuutta, rasismia, syrjäytymistä, urheiluväkivaltaa ja dopingia voidaan käsitellä eri aineiden tunneilla reilun pelin periaatteiden kautta. Lasten ja nuorten kasvatusta on yhteisvastuullista toimintaa. Parhaiten kasvatustavoitteet saavutetaan, jos lapsilla ja nuorilla on samansuuntaisesti toimivia turvallisia aikuisia kotona, koulussa ja vapaassa harrastustoiminnassa ja jos nuorilla on tunne, että heistä välitetään.

KANSAINVÄLINEN TOIMINTA

Pierre de Coubertinillä oli unelmana perustaa olympialiikkeen kulttuurikeskus edistämään liikkeen kasvatuksellisia arvoja. Hänen unelmansa toteutui, kun Kansainvälinen Olympia-Akatemia (IOA) vihittiin vuonna 1961 Kreikan Olympiassa, antiikin Olympian kisojen lehdossa. Vuosittain saatoja eri-ikäisiä ihmisiä maailman eri puolilta kokoontuu keskustelemaan olympiakasvatukseen liittyvistä asioista.

Vuosittaiset istunnot Olympiassa:

- Kansallisten olympiakomiteoiden ja -akatemioiden johtajille ja jäsenille
- Nuorten istunto 2 viikkoa (alle 35-vuotiaille)
- Post graduate -istunto opiskelunsa päättäneille, 4 viikkoa
- Erikoisistuntoja kasvattajille, valmentajille, urheilijoille, lääkäreille jne.
- Suomen Olympia-Akatemia lähettää edustajat IOA:n istuntoihin

Muu kansainvälinen yhteistyö:

- Olympia-Akatemia tekee yhteistyötä monienkansallisten olympia-akatemioiden kanssa (mm. Saksa, Kanada, Australia ja Uusi-Seelanti)
- Pohjoismainen yhteistyö

- Yhteistyö Viron Olympia-Akatemian kanssa
- KOK:n ja IOA:n järjestämien kuvataide- ja kirjoituskilpailujen toteuttaminen Suomessa.

Viron ja Suomen olympia-akatemioiden yhteistyö ruohonjuuritasolla alkoi vuonna 2000, jolloin suomalaisia ala-asteen oppilaita matkusti koululaisolympialaisiin Törvandiin, Viroon. Siitä lähtien nämä hauskat kisat on järjestetty vuorovuosina Virossa ja Suomessa. Ne ovat antaneet elämyksiä sekä virolaisille että suomalaisille nuorille ja niitä odotetaan innolla. Kisat viedään läpi olympiakisojen mallin mukaan. Ohjelmaan kuuluu hauskoja urheilulajeja ja olympiakisojen avajaisseremoniat aina kulttuuriesityksiä myöten. Lisäksi ohjelmaan on usein kuulunut piirustus- ja kirjoituskilpailuja ja olympia-aiheinen tietokilpailu. Joukkueet valitsevat keskuudestaan reilun pelin urheilijan, joka palkitaan. Helsingin kaupungin opetusvirasto on ollut näissä tapahtumissa meidän yhteistyökumppanimme.

Lopuksi on hyvä muistaa, että me kaikki, jotka jollain tavalla ja eri tasoilla toimimme urheilun parissa, olemme myös kasvatattajia. Omalla toiminnallamme ja lausunnoillamme luomme pohjaa nuorten arvomaailmaan ja vaikutamme heidän asenteisiinsa. Urheilun kaupallistumisen mukanaan tuomia negatiivisia ilmiöitä, esimerkiksi dopingia, ei kitketä pelkillä rangaistuksilla ja kielloilla vaan asennekasvatuksella. Jos haluaa edistää olympialiikkeen eettisiä ja kasvatuksellisia arvoja, täytyy itse uskoa niihin ja elää niiden mukaan.

Arvoisat läsnäolijat! Haluan kiittää teitä kaikkia aktiivisuudesta, että olette tulleet istuntoomme. Toivotan kaikille menestystä toiminnassanne urheilun ja liikunnan hyväksi. Kiitokset myös Mikkelin kaupungille ystävällisestä vastaanotosta.

*Heino Lipsanen
Etelä-Savon Liikunta ry:n aluejohtaja*

ETELÄ-SAVON LIIKUNTA RY:N ROOLI LIIKUNTAINNOSTUKSEN HERÄTTÄJÄNÄ

Arvoisat kutsuvieraat!

Etelä-Savon Liikunnan puolesta minulla on ilo kunnia toivottaa teidät tervetulleiksi Suomen Olympia-Akatemian istuntoon Etelä-Savoon, Mikkeliin.

Etelä-Savon Liikunta ry on monipuolisen liikunta- ja urheilutoiminnan edistäjä Etelä-Savossa. Etelä-Savon Liikunta palvelee liikuntaan liittyvissä asioissa 19 kunnan alueella. Jäsenistömme koostuu eteläsavolaisista urheiluseuroista, erityisryhmien liikuntajärjestöistä sekä lajien alueellisista organisaatioista. ESLi toimii myös SLU:n,

Nuoren Suomen, Suomen Kuntourheiluliiton, Kunto ry:n, Olympiakomitean ja KKI-toimintojen yhteistoimintaorganisaattorina Etelä-Savossa.

Etelä-Savon Liikunnan visio on tehdä Etelä-Savosta Suomen liikkuvin maakunta. Tarvitsemme vision toteutukseen monenlaisia herätystoimenpiteitä.

Aluksi haluaisin kuitenkin puhua urheiluseuratoiminnan merkityksestä huippu-urheilulle ja toisaalta huippu-urheilun merkityksestä vapaaehtoisten innostajana ja motivaation lähteenä. On elintärkeää huolehtia seuratoiminnan elinvoimasta kokonaisuudessaan ja samalla varmistaa huippu-urheilun tulevaisuutta.

Huippu-urheilu kasvaa ja viriää aina seuratoiminnan kautta; laadukas lasten ja nuorten toiminta ja myöhemmin laadukas päivittäisvalmennus tapahtuu seurayhteisön puitteissa. 40 % suomalaisista lapsista ja nuorista on urheiluseuratoiminnan parissa ja 250 000 lasta haluaisi tutkimusten mukaan tulla mukaan.

Laadukkaat ohjaustilanteet tulee ottaa seurojen kehittämistyön keskeisimmäksi kohteeksi. Jos meidän seuroissamme on hyviä ja laadukkaita ohjaustilanteita riittävästi, myös huippu-urheilu voi hyvin. Menestyvät yksilöt ja joukkueet innostavat vapaaehtoisia – on hienoa olla tukemassa urhei-

lijoita, jotka toteuttavat omia unelmiaan. Tämä on valtava aate ja voima suomalaisessa liikuntakulttuurissa.

Seuratoiminnan monipuolinen tukeminen on aina myös huippu-urheilun pohjan rakentamista. Lisäksi on pohdittava myös kohdennettuja toimenpiteitä huippu-urheilun saralla: mistä saamme lisää päteviä valmentajia johtamaan, suunnittelemaan ja toteuttamaan laadukasta päivittäisvalmennusta. Maajoukkue-tason urheilija on Suomessa leirillä – lajiliiton tai Olympiakomitean ”ohjauksessa” – ehkä noin 50 vuorokautta vuodessa. Näin yli 300 päivää vuodessa on valmentautumista omatoimisesti seuran ja valmentajan tuella.

ESLi ja muut aluejärjestöt haluavat yhteistyössä lajiliittojen kanssa tukea seuratoiminnan elinvoimaa: VOK ja Hyvä Seura-hankkeet tähtäävät seuratoimijoiden osamisen ja innostuksen lisäämiseen. Koulutus- ja kehittämistoimien lisäksi meidän pitää yhdessä ponnistella seurojen suoran taloudellisen tuen lisäämisen puolesta. Valtakunnalliset tuet, EU-hankkeet, kuntien seura-avustukset pitää saada nousuun, jotta seuratoiminnan laatua ja päivittäisvalmennusta voidaan parantaa. Tavoitteena on lisätä seura-ammattilaisten määrää; valmentajia ja muita seuratoimijoita seuran omien tarpeiden ja valintojen mukaan. Näin yli miljoona vapaaehtoista voi kohdentaa oman panoksensa entistä mielekkäämmiin esimerkiksi jatkuvan rahankeräyksen sijaan.

ESLi on panostanut voimakkaasti viime vuosien aikana lasten ja nuorten innostamiseksi liikkumaan. Toteutamme Nuoren Suomen ja opetusministeriön lasten ja nuorten liikuntaohjelmaa, johon kuuluvat mm. monipuolisten lasten liikuntakerhojen synnyttäminen, lasten iltapäivätoiminta ja sinettiseuratoiminta. Meillä on ollut myös omia innovaatioita.

Olemme käynnistäneet kouluilla operaatio Sporttisirkuksen, jonka tavoitteena on ollut saada lapset liikkumaan ja kokeilemaan

perinteisten liikuntalajien lisäksi uusia lajeja, fair play hengessä, innostavalla tavalla. Koulujen pihoista on rakennettu stadionit viemällä välineet, ohjaajat ja iloinen mieli sinne missä lapset ovat – kouluille.

Olemme kiertäneet lähes jokaisessa alueemme kunnassa ja tavoittaneet 10 000 ala-asteikäistä lasta. Lajikirjo on ollut monipuolinen: katukoris, voimistelu, trampoliinit, katusähly, yleisurheilu, suunnistus, lentopallo, rullaluistelu, skeittaus, kampaalulajit, jalkapallo, pesäpallo, tanssi.

Olemme tavoittaneet 120 koulua ja rehtoria sekä kuntien liikuntatoimenjohton. Tämän olemme toteuttaneet yhdessä urheiluseurojen kanssa. Olemme vakuuttuneita, että Sporttisirkuksen kaltaisilla operaatioilla saamme lapsiin innostettua liikunnan siementä.

Lasten ja nuorten liikunnan lisäksi kunto- ja terveysliikunnan osa-alue on tullut tärkeäksi toimintasektoriksi Etelä-Savon Liikunnalle. Olemme tällä osa-alueella toteuttaneet erilaisia kampanjoita aikuisväestön saamiseksi liikkeelle. ”10 miljoonan keikka” oli lähtölaukaus, joka näkyi ja muokkasi maaperää aikuisväestön heräämiseksi liikuntaan koko maakunnassa. Ideana oli, että jokainen maakunnan liikuntakykyinen henkilö liikkuisi vuoden aikana 3 kertaa viikossa 1/2 tuntia. Tämä tekee yhteensä 10 miljoonaa tuntia liikuntaa. Saimme maakunnan median hyvin mukaan, mutta emme saavuttaneet vielä tavoitetta.

Olimme keskeisessä roolissa Ylen järjestämässä Suomi Liikkeelle kampanjassa. Järjestimme viikon mittaisen sauvakävelytapahtuman Ylen Rennosti Etelä-Savon ympäri. Tapahtuma kokosi 9 000 osanottajaa eripuolilta Etelä-Savo kokeilemaan sauvakävelyn hienouksia. Uusin hankkeemme on tänä syksynä käynnistynyt Liikkuen Laatu Elämään. Hankkeen pääpartnerina toimii Mikkelin Ammattikorkeakoulu.

Hankkeen aluksi kartoitetaan terveysliikunnan nykyiset toimijat ja potentiaaliset toimijat sekä luodaan terveysliikunnan toimijaverkosto, jossa ovat mukana ammattikorkeakoulun terveys- ja nuorisotoimi, kuntien sosiaali- ja terveystoimi sekä liikuntatoimi, Tanhuvaaran urheilupuisto, urheiluseurat ja kansanterveysjärjestöt ja erityisliikuntaa järjestävät tahot. Terveysliikunnan toimijaverkosta laajennetaan Etelä-Savossa toimivien ja ESLi:n hallinnoimien Kyläsportti-hankkeiden avulla kuntien kylille.

Liikuntaseuroista kartoitetaan kunto- ja terveysliikunnasta kiinnostuneet seurat, joiden kanssa kehitetään uusia toimintamalleja terveysliikunnan kehittämiseksi. Toimijaverkoston kautta lisätään terveysliikuntapalvelujen määrää.

Toteutamme erillisiä kuntokampanjoita ja tapahtumia yhteistyössä urheiluseurojen, yritysten ja muiden kansalaisjärjestöjen kanssa. Pilottikokeilut koostuvat jo olemassa olevien tapahtumien kehittelystä sekä matalan kynnyksen liikuntakerhoista, neuvonnasta, luentosarjoista ja liikuntatapahtumista. Käynnistämme soveltavan liikunnan (erityisliikunta) kehittämissuunnitelman. Erityisliikunnan kehittämisessä ovat tiiviisti mukana mm. kunnat sekä kansalaisjärjestöt.

Etelä-Savon Liikunta on hyödyntänyt EU:n tuomia mahdollisuuksia myös syrjäisemmille seuduille Kyläsportti-hankkeiden avulla. Meillä toimii kolme Kyläsportti-hanketta kaikilla Etelä-Savon toimintaryhmäalueilla. Hankkeiden avulla tavoitamme seutukunnassa asuvat lapset, nuoret, aikuiset, seniorit, perheet, alueen urheilu- ja liikuntaseurat, alueen nuorisoyhdistykset ja muut järjestöt sekä alueen kylätoimikunnat.

Hyvät kuulijat!

Urheilun harjoittaminen on ihmisoikeus. Jokaisella yksilöllä tulee olla mahdollisuus harjoittaa urheilua omien tarpeidensa mukaan. Näin sanotaan KOK:n peruskirjassa. Olemme samaa mieltä.

Roger Talermo
Suomen Olympiakomitean puheenjohtaja

SUOMEN OLYMPIAKOMITEA TÄNÄÄN JA HUOMENNA

Hyvät kuulijat!

Olympialiike ja olympiakisat ovat säilyttäneet vahvuutensa, vakautensa, dynaamisuutensa ja merkityksellisyytensä yhteiskunnassa nykyaikaisten olympiakisojen koko historian ajan aina nykypäivään asti.

- Olympiakisat ovat nyt yksi maailman vahvimpia brändejä.
- Olympiakisat ovat edelleen yksi maailman suosituimmista urheilutapahtumista,

* Ateenan kesäkisoista lähetettiin yhteensä 34 400 tuntia ja Torinon talvikisoista 10 600 tuntia tv-ohjelmaa. Ateenan kisat tavoittivat maailman yli 6 miljardista ihmisestä 4,2 miljardia ja Torinon kisat yli 3 miljardia.

* Meidän suomalaisten olympia-innostusta kuvaa se, että Suomi sijoittui ensimmäiseksi talvikisojen ja kolmanneksi kesäkisojen väkilukuun suhteutetuissa katsojaluvuissa.

- Olympiakisojen vetovoima ja tunnettuus on suurempi kuin minkään muun suuren urheilu- tai kulttuuritapahtuman.
- Olympiarenkaiden tunnistaminen markkinointitutkimuksissa on lähes sataprosenttista.

Olympialiikettä voi täydellä syyllä kuvata globaaliksi liikkeeksi. Tänä päivänä olympialiikkeeseen kuuluu 35 kansainvälistä urheilun erikoisliittoa ja 203 kansallista olympiakomiteaa.

Olympialiikkeen menestys perustuu pitkälti nykyaikaiset olympiakisat nykyaikaisessa muodossaan 1890-luvulla henkiin herättäneen paroni Pierre de Coubertinin määrittämiin olympialiikkeen perusarvoihin ja näiden arvojen kunnioittamiseen.

Hän näki jo tuolloin, että olympiakisat eivät voi olla vain urheilutapahtuma, vaikka ne ovatkin urheilun huippukohtia, vaan niiden täytyy olla yhtä paljon osallistumista kuin voittamista.

Kisat ovat globaalit ja yleismaailmalliset ja ne kutsuvat urheilijoita kaikista maailman kolkista osallistumaan – ja osallistumaan nimenomaan reilun pelin, sääntöjen noudattamisen, yhteisvastuun ja keskinäisen kunnioittamisen hengessä.

Nämä olympialiikkeen ytimen muodostavat arvot, jotka määritettiin olympialaisessa peruskirjassa vuonna 1894, ovat edelleen tänä päivänä yhtä merkityksellisiä ja olympialiike noudattaa niitä edelleen. Olympiaurheilijat kilpailevat nykyisinkin reiluun peliin ja kansaskilpailijoiden kunnioitukseen perustuvan valan velvoittamana. Juuri näiden arvojen kunnioittaminen takaa jatkuvasti kisojen vastustamattoman vetovoiman ja olympialiikkeen vahvuuden. Tätä vahvuutta Kansainvälinen Olympiakomitea tukee järjestämällä säännöllisesti olympiakisat sekä kesällä että talvella ja edistämällä aktiivisin toimenpitein olympia-arvoja kaikkialla maailmassa ja tuemalla kansallisten olympiakomiteoiden työtä erityisesti kehitysmaissa.

Suomessa näitä kansainvälisen olympialiikkeen perusarvoja vaalii ja edistää Suomen Olympiakomitea. Olympiakomitean rooli on tosin merkittävästi laajentumassa perinteisistä olympialiikkeen tehtävistä koko suomalaisen huippu-urheilun vastuunkantajaksi, kehittäjäksi, koordinoijaksi ja edunvalvojaksi.

Tämä uusi rooli perustuu kesällä 2004 valmistuneeseen ns. Kivistön työryhmän mietinnön ehdotuksiin.

Opetusministeriön asettama Kivistön työryhmä esitti mietinnössään, että suomalaisessa huippu-urheilussa tulee selkiyttää ja keskittää toimintavastuita ja -valtuuksia, jotta ainakin kansallisesti keskeisissä lajeissa kansainvälinen huipputaso voidaan säilyttää tai saavuttaa. Suomen Olympiakomitean tulisi mietinnön mukaan ottaa vastuu suomalaisen huippu-urheilun kokonaiskoordinaatiosta ja kehittämisestä. Tähän vastuuseen kuuluisi myös valmennustuen jakaminen nykyisille olympiastatuksen omaaville ja myös ei-olympialajeille.

Olympiakomitea on ilmoittanut opetusministeriölle olevansa valmis vastaanottamaan mietinnössä esitetyn huippu-urheilun laajan koordinoituvastuun asteittain Olym-

piakomitean valtionavustuksen kasvun määrittämässä tahdissa. Olympiakomitean tuen jakamisen aloittaminen olympialajien uudistetun tukipolitiikan periaatteiden mukaisesti ei-olympialajeille edellyttää tämän ilmoituksen mukaan sitä, että nykyisten Olympiakomitealta tukea saavien lajien kokonaistuen määrää on ensin voitu merkittävästi lisätä ja että Olympiakomitean käytössä on uusi henkilöresurssi ei-olympialajien toiminnan arviointiin, tukipäätösten valmisteluun ja tuen käytön seuraamiseen.

Tällä hetkellä näyttää siltä, että vuoden 2007 talousarviossa ei vielä voida varata riittävästi varoja nykyisten olympiastatuksen omaavien lajien valmennustukiin. Koska lisäksi arvioitu valtionavustus ja oma varainhankinta eivät vielä mahdollista myöskään riittävien henkilöresurssien varaamista talousarviossa ei-olympialajien valmennustuen valmisteluun ja tuen käytön seurantaan, ei Olympiakomitealle ole vielä vuonna 2007 mahdollista ottaa valmennustuen piiriin uusia ei-olympialajeja.

Olympiakomitean mielestä olisi kuitenkin erittäin tärkeää, että koko suomalaista huippu-urheilua, niin olympialajeja kuin myös kisaohjelman ulkopuolella olevia lajeja, voitaisiin tulevaisuudessa kehittää nykyistä tehokkaammin.

Huippu-urheilulla on aina ollut merkittävä rooli suomalaisessa kulttuurissa ja suomalaisessa liikuntakulttuurissa. Se on erottamaton, tärkeä osa näitä molempia.

Suomen Liikunnan ja Urheilun puheenjohtaja Timo Laitinen kiteytti huippu-urheilun roolin suomalaisessa liikuntakulttuurissa syyskuun lopussa järjestetyssä ensimmäisessä huippu-urheiluforumissa seuraavasti:

”Huippu-urheilu edustaa kansainvälisyyttä, sillä on edelleen merkityksensä kansallistunteen ja kansallisen identiteetin kehittämisessä, se edistää omalla tavallaan yhteisöllisyyttä, siinä kunnii-

oitetaan lahjakkuutta samoin kuin muussakin kulttuurissa ja myös tietees- sä, parhaimmillaan se on hurmosta ja hyvää viihdettä, se luo ja vahvistaa esi- kuvia, tasavertaisuutta ja reilua peliä, se pohjautuu valtaosaltaan – ainakin Suo- messa ja muissa pohjoismaissa – vapaa- ehtoiseen seuratyöhön ja se luo omalla tavallaan kansallista pääomaa.”

Timon näkemykseen on helppo yhtyä.

Huippu-urheilun esikuvaroolista on viime vuosina esitetty erilaisia mielipiteitä, mutta aika vahva näyttö tuon roolin toimivuudes- ta on se, että syyskuussa 2005 heti yleisur- heilun MM-kisojen jälkeen Tampereen Pyrintöön ilmoitautui 250 pituushyppystä kiinnostunutta junioria.

Myös Suomen kansa antaa täyden tukensa huippu-urheilun kehittämiseksi. Hiljakkoin valmistuneen kansallisen liikuntatutki- muksen mukaan 75 % väestöstä pitää Suo- men ja suomalaisten kannalta tärkeänä, et- tä suomalaiset huippu-urheilijat menestyvät hyvin kansainvälisesti. Vain 6 % väestöstä oli sitä mieltä, että menestys ei ole lainkaan tärkeää. Tämä antaa erinomaisen oikeutuk- sen ja pohjan huippu-urheilun kehittämis- työlle.

Suomen Olympiakomitea on linjannut lä- hivoisien keskeisimmiksi huippu-urheilun kehittämiskohteiksi:

1. Valmennuksen tehostaminen ja päätoi- misten valmentajien määrän lisääminen nuorille urheilijoille
2. Nuorten lupaavien urheilijoiden tukioh- jelman tehostaminen
3. Ohjaaja-valmentajakoulutuksen uudis- tuksen läpivieminen
4. Joukkuepallouluprojektien käynnistä- minen siten, että lähivuosina olympia- tai MM-lopputurnauksissa olisi muka- na myös suomalaisia joukkueita.

Valmennustukien jakamisessa on tämän vuoden aikana siirrytty uudelleen tuki- politiikkaan. Aikaisempien urheilijakoh- taisten menestykseen perustuneiden tukien

myöntämisen sijasta on siirrytty lajiliit- tojen valmennusjärjestelmien ja niihin kuu- luvien urheilijoiden tukemiseen. Tukipää- tökset tehdään erittäin yksityiskohtaisen lajien valmennusjärjestelmien arviointi- prosessin perusteella. Yksittäisiä urheilijoi- ta tuetaan toki edelleenkin niissä lajeissa, joissa liitto ei pysty ylläpitämään kriteerit täyttävää valmennusjärjestelmää.

Lahjakkaiden nuorten urheilijoiden tukioh- jelmalla on jatkuvasti keskeinen asema Olympiakomitean toiminnan painotuksis- sa. Tukiohjelman piiriin kuuluu vuosittain noin 150 lahjakasta nuorta yksilö- ja jouk- kueurheilijaa. Ohjelmaan kuuluvat opin- nonohjaus ja terveydenhuollon palvelut sairauskuluvakuutukseen antavat hyvät lähtökohdat näiden nuorten valmentautu- miselle. Lisäksi parittomina vuosina järjes- tettävät nuorten EYOF-kisat (*European Youth Olympic Festivals*) ovat hyvä mah- dollisuus saada kovaa kansainvälistä kil- pailukokemusta monilajitapahtumassa jo 16–17 vuoden iässä. Tukiohjelman keskei- senä pyrkimyksenä on parantaa nuorten lahjakkaiden urheilijoiden päivittäisval- mennuksen tasoa.

Nuorten huippu-urheiluohjelman uudis- tuksen myötä on siirrytty aikaisemman yk- sivuotisen tuen sijaan kaksivuotisiin val- mennustukijaksoihin, jonka jälkeen pääte- tään mahdollisesta jatkotuesta. Tavoitteena on, että urheilijat edistyvät urallaan niin hyvin, että he siirtyvät nuorten huippu-ur- heiluohjelman piiristä olympiavalmennus- ryhmiin. Enimmillään nuorten tuella urhei- lijat voivat valmentautua kolme kaksi- vuotiskautta. Pitkäjänteisellä tukimenette- llyllä halutaan parantaa valmentautumisen laatua ja antaa urheilijoille valmentajineen työrauha tärkeässä nuoruusvaiheen val- mentautumisessa.

Päivittäisvalmennuksen tasoa pyritään nos- tamaan palkkaamalla nuorille ensisijaisesti opiskelupaikkakunnille päätoimisia am- mattivalmentajia useissa tapauksissa hen- kilökohtaisten valmentajien tueksi. Vuoden

2006 aikana on palkattu yhteistyössä lajiliittojen kanssa 15 uutta päätoimisesti nuorten urheilijoiden valmennuksesta vastaavaa ammattivalmentajaa. Vuoden 2007 aikana on tavoitteena palkata kymmenen uutta nuorten olympiavalmentajaa, ja vuoteen 2010 mennessä yhteensä 60 nuorten olympiavalmentajaa. Valmentajien toimenkuvassa ovat keskeisessä roolissa varsinaisen urheiluvallmennuksen lisäksi myös kasvatukselliset asiat.

Laajemmassa mitassa olympialiikkeen arvoihin liittyvää kasvatustehtävää Olympia-komiteassa hoitaa Suomen Olympia-Akatemia. Se on mm. tehnyt vuosia mahtavaa yhteistyötä suomalaisten koulujen kanssa olympiakasvatuksen toteuttamisessa. Olympia-Akatemian tuottama ja sen kunkin olympiakisatapahtuman yhteydessä päivittämä olympiakasvatusmateriaali on nyt jo käytössä noin 500 koulussa. Viime talvena Torinon talvikisojen yhteydessä kouluissa toteutettiin Nordean tukemana erityisiä päivän tai jopa viikon kestäneitä olympiatapahtumia. Olympia-Akatemia laati ohjeet ja tuotti kouluille tapahtumissa tarvittavan materiaalin. Muun muassa olympialiput liehuivat tapahtumissa ja olympiatuli paloi kaikissa tapahtumissa samanlaisissa soihtuissa. Yhteensä 165 koulua järjesti oman olympiatapahtuman ja niihin osallistui yhteensä 24 000 oppilasta. Tämä on hieno tulos. Onneksi olkoon ja kiitos Olympia-Akatemialle!

Näitä tapahtumia on tarkoitus luonnollisesti järjestää myös tulevina vuosina. Ensi syksynä kouluissa järjestetään tapahtumia teemalla ”Olympialiike Suomessa 100 vuotta”. Ja vuonna 2008 koulujen olympiatapahtumien teemana ovatkin Pekingin kesäakisat.

Toivotan mitä parhainta menestystä Olympia-Akatemian tulevalle työlle ja myös sille arvokkaalle työlle, mitä te kaikki tähän tilaisuuteen osallistuneet teette omissa rooleissanne eteläsavolaisen urheilun ja liikunnan hyväksi.

*Petri Haapanen
opettaja, Suomen Olympia-Akatemian jäsen*

TORINO 2006 -PROJEKTI SUOMEN KOULUILLA

Olympiakasvatusmateriaalin valmistaminen on ollut Suomen Olympia-Akatemian haasteellisin tehtävä vuodesta 1995 lähtien. Koulujen kasvatus tavoitteet ovat hyvin pitkälle samansuuntaisia olympialiikkeen arvojen kanssa: kasvattaa nuorista henkisesti ja fyysisesti tasapainoisia, yhteistyökykyisiä, suvaitsevia, hyväkuntoisia, rauhantahtoisia yhteiskunnan jäseniä, jotka noudattavat reilun pelin periaatteita jokapäiväisessä elämässään. Tämä materiaali tukena opettajat voivat opettaa lapsia ja nuoria oppimaan reilun pelin periaatteita, yhteishenkeä ja suvaitsevaisuutta liikuntatuntien lisäksi myös muissa oppiaineissa. Koulujen opetussuunnitelmassa on aiheko-

konaisuuksia mediakasvatuksesta, ympäristö-, rauhan- ja kansainväliseen kasvatukseen. Olympiakasvatus tukee erityisesti tätä osa-aluetta.

Vääksyn koulu sijaitsee Lahden lähellä, Vesijärven ja Päijänteen välisellä kannaksella. Alakoulussamme toimivat luokkasteet kolmannelta kuudenteen. Tällä hetkellä meillä on oppilaita 281. Vääksyn koululla on vahvat perinteet olympialiikkeen arvojen levittäjänä oppilaille, sillä olemme jo yhdeksän vuoden ajan tavalla tai toisella toteuttaneet olympiaviikkoja ja -päiviä tai niihin liittyviä asioita. Aloitimme aikanaan pitämällä kesäkursseja kouluvuoden lopussa. Ensimmäiset olympiaviikot ovat suuritöisiä, koska se pitää sisällään runsaasti ennakkomateriaalin valmistamista, kuten esimerkiksi eri valtioiden lippujen tekemisen. Innostus viikon tapahtumiin oli kuitenkin niin suuri, että olympialaiset huipentuivat koulumme kevätjuhliin ja jatkoa on seurannut jo kohta kymmenen vuoden ajan.

Torino 2006 -projektin tarkoituksena oli levittää tietoa siitä, mitä koulut voisivat tehdä Torinon kisojen kanssa samaan aikaan. Oppilaat ja opettajat seuraavat kisoja eri viestimistään ja päivän aikana keskustellaan onnistumisista ja pettymyksistä – eli tapahtumat ovat tavalla tai toisella koko ajan läsnä. Osallistumalla olympiapäivän tai viikon tapahtumiin lapsi tai nuori voi todella kokea kuuluvansa osaksi olympialiikettä. Suomen Olympia-Akatemialle oli viime keväänä taloudellisesti mahdollista,

ensimmäisen kerran historiassaan, jalkautua Suomen maaperälle ja levittää ajatusta olympiapäivän järjestämisestä kouluilla. Tämä kaikki tapahtui yhteistyössä Nordean ja Suomen Liikunnan ja Urheilun kanssa. Aloitimme alustavat suunnitelmat jo hyvissä ajoin aikaisin syksyllä, mutta koulujen joulujuhlajärjestelyjen ja lomien pituus vaikuttivat siihen, että lähetimme kirjeet ja kutsun saapua infotilaisuuteen osalle ennen joulua osalle vasta tammikuussa. Joulun alla kirjeet häviävät kiireen keskellä, tammikuussa lukukauden alku vaihteli kouluittain niin paljon, että tilaisuus pidettiin usein samalla viikolla, kun koulut alkoivat. Tieto olympiainfosta lähti kuitenkin kaikille 4000 Suomen peruskoululle.

Minulla ja Suomen Olympia-akatemian puheenjohtajalla Anja Järvisellä oli kohteena 17 paikkakuntaa, joilla kiersimme reilun kahden viikon ajan. Minun ohjelmani koostui yhdestätoista paikkakunnasta, ensimmäisellä viikolla Länsi- ja Pohjois-Suomessa ja toisella viikolla Itä-Suomessa, yhden paikkakunnan päivävauhtia. Innostus vaihteli paikkakunnittain suuresti. Ne Suomen Liikunnan ja Urheilun alueet, jotka olivat myös itse tehneet hyvää pohjatyötä, kuten esimerkiksi täällä Mikkelissä, saivat liikkeelle opettajia tai muita asiasta kiinnostuneita.

Olympiainfoon osallistui vähän yli 200 opettajaa ja lastentarhanopettajaa. Itselleni jäi sellainen mielikuva, että innostus näissä infotilaisuuksissa oli valtava. Työmäärää pohdittiin opettajien keskuudessa paljon, mutta useimpien kommentit olivat, että kyllä ”me jollakin tavalla tämä tehdään”. Minä uskon, että jokainen koulu löysi oman toteutustapansa päivän tai viikon järjestämiseksi oman koulun edellytysten mukaisesti. Ne koulut, joiden tuli ei vielä syntyneet saivat tietoa asiasta ja tuovuttavasti ovat seuraavalla kerralla mukana.

Infopäivän jälkeen ne koulut, jotka tekivät päätöksen osallistumisestaan, ilmoittautuivat Suomen Olympiakomiteaan ja saivat

olympiasoihdun, -lipun, diplomin ja reilun pelin palkinnot ilmaiseksi. Olympiapäivän järjestämisestä selvisi tilaamatta kasvatustamateriaalia, mutta 35 € hintaista materiaalia tilattiin kuitenkin paljon, yli 160. Siitä kuinka hyvin muut luvutut asiat kuten esim. urheilijavierailut toimivat, ei ole tarkkaa tietoa. Oman koulun kohdalla ainakin Torino-kortti tuli perille.

Meillä Suomessa on kouluille oma olympiakasvatustamateriaali, käsikirja opettajille. Se tarjoaa tietoa niin opettajille kuin oppilaille antiikin kisoista, nykyajan olympialiikkeen alusta tähän päivään, olympialiikkeen moton, symbolit, seremoniat ja tietoa olympiahistorian sankareista. Monistettava materiaali on suunniteltu siten, että aiheita voidaan käydä läpi eri oppitunneilla – ei siis ainoastaan liikuntatunneilla. Kasvatustamateriaalia olympia-aatteen läpikäymiseen riittää useaksi vuodeksi: ei ole tarkoitus käydä kaikkia asioita kerralla vaan poimia jokaiselle koululle oma sopiva kokonaisuus.

Tällaisen infokierroksen jälkeen on tärkeää, että rehtori on myönteinen ja muut opettajat syttyvät asialle. Asian eteneminen käytännön tasolle koulussa vaatii erityisen työryhmän perustamista. Työryhmän tehtävänä on miettiä tapahtuman ajankohtaa, pituutta, yhteisiä tapahtumia ja tarvittaessa monistaa materiaalia jokaiselle luokka-asteelle. Opettajat on helppo innostaa, kun edetään pienin askelin. Jokaisella opettajalla on kuitenkin vapaus omassa luokassaan toteuttaa olympiaviikon tapahtumia siinä laajuudessaan kuin hän haluaa.

Meidän toiveena oli, että olympiapäivän ohjelmaan kuuluivat avajaiset, talvikisat ja päättäjäiset. Kouluilla oli toiminnan vapaus muun muassa talvikisalajien suhteen. Itse puhun nyt enemmän olympiaviikon järjestämisestä ja siitä mitä me Vääksyn koululla teimme.

Mitä sitten olympiaviikoilla voisi toteuttaa? Korostan vielä, että koulun työryh-

mällä on erittäin tärkeä rooli ennakkovalmisteluissa. Osana tähän rooliin kuuluu taata toiminnan vapaus opettajille. Mutta on tärkeää myös miettiä ne yhteiset tapahtumat, joissa kaikkien tulisi olla mukana. Näitä tapahtumia ovat avajaiset ja päättäjäiset. Avajaisten ja päättäjäisten ohjelma noudattaa samaa kaavaa kuin oikeissa kisoissa: avajaismarssi, olympialipun saapuminen ja olympiavalojen vannominen. Meidän koulumme avajaisten ohjelmaan kuuluivat myös urheilijaesittelyt, joista kerron vielä myöhemmin. Sen lisäksi koulullamme järjestettiin talvikisat, ystävänäpäivätanssit ja tietokilpailu kaikille oppilaille. Talvikisoissa hypättiin mäkeä, luisteltiin, kiivettiin mäen rinteitä, tehtiin lumiveistoksia – toimintoja, joita koulullamme oli mahdollista järjestää.

Koulussamme jokainen luokka edusti jostain valtiota. Kolmasluokkalaiset edustivat

Suomea, koska se kuuluu kolmannen luokan oppisisältöön ympäristötiedossa. Neljännety luokat edustivat Pohjoismaita, viidennety luokat Eurooppaa ja kuudennety muita maanosia. Oma luokkani edusti Itävaltaa. Tutustuimme Italiaan ja Itävaltaan tehden matkailumainoksia ja reittisuunnitelmia. Seurasimme itävaltalaisyten urheilijoiden menestystä kisoissa, luokan ovesa oleva mitalitaulukko muistutti siitä. Näitä samoja asioita tekivät myös muut luokat.

Reilu peli oli viikon kantavin teema. Pohdimme mitä voittaminen ja häviäminen merkitsevät. Oppilaat valitsivat keskuudestaan reilun pelin oppilaat, joka palkittiin Nordean stipendillä. Lisäksi koulumme kevätjuhliissa jaettiin Nordean reilun pelin oppilaan palkinto.

Olympiapäivää ja olympiaviikkoja on järjestetty Suomen kouluissa jo pitkään. Jo-

OLYMPIAVIIKON AVAJAISET VÄÄKSYN KOULULLA TORINON TALVIKISOJEN AIKANA

kaisella koululla on ollut oma tapansa toteuttaa niitä. Aikaisemmilta vuosilta meiltä on puuttunut tieto siitä, kuinka paljon koulut olympiaviikkoja toteuttavat. Tästä syystä Torino 2006 -kouluprojekti oli erittäin merkittävä. Nyt tiedämme, että ainakin 165 koulua ja 25 000 lasta osallistui koulujen olympiapäivään. Näin ensimmäiseksi kerraksi olen sitä mieltä, että se on varsin hyvä tulos.

Olympiapäiviä ja -viikkoja järjestetään lapsia ja nuoria varten. Käytännön ohjeiden tulee olla kaikkien ymmärrettävissä. Opettajilta kysyttiin palautetta päivän järjestämisestä. Kouluilta saadun palautteen pohjalta olemme parantaneet olympiakasvatusmateriaalia, päivittäneet sen ja heti ensi vuoden alusta alkaa Peking 2008 -materiaalin valmistelu. Suomen Olympiakomitea täyttää ensi vuonna 100 vuotta ja Suomen Olympia-Akatemia 20 vuotta. Tähän juhlavuoteen pääsevät osalliseksi myös Suomen koulut. Kouluille on suunnitteilla oma Olympiapolku-ohjelma, jossa yhdistyvät niin tietoaines (tietokilpailu) kuin fyysinen toiminta (liikkuminen luonnossa).

Torino 2006 -kierros oli pitkä askel eteenpäin viedä tietoa olympialiikkeestä Suomen kouluihin. Askel oli tärkeä kolmesta syystä. Ensinnäkin meidän tulee aloittaa lapsista ja nuorista ja kasvattaa heitä pitkäjänteisesti kohti niitä arvoja, joita sekä koulussa että olympialiikkeessä pidetään tärkeinä. Opettajat, joilla on vielä mahdollisuus kasvattaa lapsia usean tunnin ajan päivässä, on se voimavara, johon kannattaa panostaa jatkossakin. Voidaan ajatella, että jokaisesta koululaisesta tulee joko katsoja tai urheilija tuleviin koi-toksiin. Me kasvattajina voimme vaikuttaa siihen, millaisella arvomaailmalla katsoja tai urheilija itseään ja Suomea edustaa.

Toiseksi Olympiakomitean toimivat kotisivut antavat tärkeää tietoa myös opettajille, mutta henkilökohtainen kontakti ei ole korvattavissa verkkosivulla. Koululais-

olympialaisille on helpompi antaa kasvot, kun opettaja kohdataan saman pöydän ääressä. Ja kolmanneksi: vaikka olympiakasvatus on loistava tapa tuoda esille kansainvälisyyttä ja suvaitsevaisuutta, se on myös keino nostaa suomalaisuutta ja erityisesti sen liikuntakulttuuria korkeammalle ja tällä tavoin vahvistaa omaa identiteettiämme, perustaa, joka nykyaikana välillä tuntuu olevan hukassa. Siksi koen, että Suomen Olympia-Akatemia on oikealla tiellä viemässään liekkiä maakuntiin.

Opettajat ovat vaativa kohde. Mutta kun vaatimukset täytetään, voimme luottaa, että lopputuloskin on hyvä.

Jari Elo

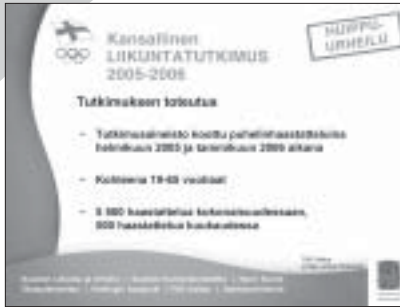
Markkinointi- ja viestintäpäällikkö, Suomen Olympiakomitea

HUIPPU-URHEILU TUTKIMUSTEN VALOSSA JA MYÖTÄTUULIKLUBI

Kuten puheenjohtaja Talermo kertoi, urheilumenestys liikuttaa meitä ja meidän lapsiamme. Yleisurheilun MM-kisojen jälkeen Pirkkahallissa oli yli 200 tulevaa pituushyppääjää jonossa lähdössä yleisurheilukouluun. Menestys vaikuttaa monessa muussakin tapauksessa vastaanlaisesti. Esikuvia ja menestystä vaaditaan. Suuressa kansallisessa liikuntatutkimuksessa kyettiin nimenomaan, kuinka tärkeänä pidät sitä, että Suomi ja suomalaiset urheilijat

menestyvät jatkossakin kansainvälisillä kilpакentillä. Tulokset kertovat selvää sanomaa. Kansainvälinen urheilumenestys on meillä äärimmäisen tärkeä asia. Se on yksi suomalaisen yhteiskunnan kivijalka. Eri urheilumuotojen välillä tutkimuksessa ei havaittu radikaalia muutosta edelliseen, neljä vuotta aikaisemmin tehtyyn tutkimukseen. Ehkä merkittävin huomio on, että alppilajien osalta toivottu menestys on kaksinkertaistunut. Alppilajit eivät kuiten-

kaan vielä ole kovin korkealla, mutta todennäköisesti Kallen, Tanjan ja muiden menestyksen myötä lajilta odotetaan enemmän.

Toinen esillä oleva tutkimus kertoo suomalaisten suhtautumisesta urheiluun ja erityisesti urheilusponsorointiin. Tämä tutkimus tuottaa viestejä yrityksille siitä, miksi urheilun kanssa kannattaisi olla tekemisissä. Suomalainen Sponsor Strategi -yritys tutkii jatkuvasti sponsoroinnin kohteita, niiden näkyvyyksiä ja imagoa, sekä myös

sponsorioijia ja niiden imagoa. Sponsorointitutkimuksesta kävi muutama hyvä seikka esille. Selvä ja merkittävä huomio on, että erityisesti arvokilpailuja seurataan erittäin mielellään. Hyvin merkittävä viesti tämän tutkimuksen tiimoilta oli, että sponsoreiden avustuksia pidettiin erittäin tärkeinä. Erittäin myönteisenä pidettiin sitä, että yritykset sponsoroivat urheilua. Ehkä kaikkein tärkein havainto oli, että joka neljäs urheilun positiivisesti suhtautuva myönsi, että sponsorointi vaikuttaa heidän ostopäätöksiinsä. Jos laitetaan rinnakkain kaksi tuotetta tai yritystä, joista toinen sponsoroi

ollut haaste kehittää välineitä, jotta syntyisi syvällisempää yhteistyötä kuin pelkkä näkyvyyden antaminen.

Urheilu ja sen tukeminen ovat merkittävä osa suomalaista yhteiskuntaa ja siinä aktiivisesti toimiminen on yhteiskuntavastuun kantamista. Tämä asia on kestoosiosikkini, jota yritän tuoda joka yhteydessä esille. Välineitä laajempaan yhteistyöhön ei ole ollut paljon, joten lähdimme kehittämään niitä. Tarkoituksena oli luoda myös konseptia, miten tarjota alueille, lajiliitoille ja seuroille tapoja hankkia rahoitusta yrityksiltä niin, että yhteistyössä olisi myös hyvä vastinepuoli taustalla – ei ainoastaan näkyvyys vaan myös muita elementtejä.

Olympiakomitean omat sponsoriyhteistyöohjelmat on ajateltu niin, että meitä tukevat yritykset ovat nimenneet niitä tavallaan nimikko-ohjelmiksi. Pyritään löytämään tiettyjä konkreettisia toimenpiteitä: antaessaan sopimussumman sponsoroija tietää rahojensa menevän juuri tiettyyn kohteeseen. Nämä konkreettiset toimenpiteet varmistavat, ettei sponsoroijan raha huku isoon massaan, josta ei tiedetä miten rahaa on käsitelty.

Jo aiemmin oli esillä, että yhteistyökumppanimme, meidän vieraamme, tulivat sankoin joukoin Torinon olympialaisiin. Se on yksi hyvä esimerkki siitä, että he eivät pelkästään ole tässä yhteistyösuhteessa vain tekemässä lahjoitusta Olympiakomitealle, vaan panostavat aika voimakkaasti myös hyödyntämispuolelle. Yhteistyökumppanimme – tai itse asiassa heidän asiakkaansa – maksavat aika isot rahat olympiamatkoista, meidän emme niitä kustanna. Emme käyttäneet tukimarkkoja tukijoidemme ja heidän vieraidensa tuomiseen Torinoon. Mikä on mielenkiintoista, asiakkaat joissain tapauksissa maksavat täysin itse ne matkat, joille he lähtevät Soneran ja Olympiakomitean vieraina. Tämä kertoo, mitä mahdollisuuksia yhteistyöstä löytyy. Asiakkaat ovat valmiita panostamaan myös hyödyntämiseen.

MYÖTÄTUULIKLUBI

Myötätuuliklubi on työväline kentälle, yksittäiselle urheilijalle, joukkueelle, alueorganisaatiolle tai lajiliitolle kerätä varoja omaan toimintaansa. Perusidea on, että olemme markkinointiyhtiömme Infront Finlandin kanssa yhteishankkeena perustaneet klubin. Sen toimintaa pyöritetään Infrontin kautta, jossa on palkattuna osa-aikainen klubin projektipäällikkö.

Jos saamme toiminnan sille tasolle, että siitä jää lisävoittovaroja, ne kohdistetaan huippu-urheiluhankkeisiimme. Myötätuuliklubissa on erikseen myyntiedustajaverkosto, jonka rekrytointi on tällä hetkellä käynnissä. Verkostossa alueet, eri joukkueet, urheilijat ja edustajat ryhtyisivät myyntiedustajiksi myymään klubin jäsenyyttä, minkä jälkeen klubi huolehtii vastineista. Eli urheiluseuran ei tarvitse huolehtia enää vastineista tehtyään sopimuksen yritykseen liittymiseksi klubiin. Vastineiden hoitaminen on valtakunnallisen klubin tehtävä.

Miten raha sitten kanavoituu Myötätuuliklubissa? Ideana on, että klubi tuottaa vastineet, ja yritys nimeää suoraan urheilijan, seuran, joukkueen tai lajiliiton, johon jäsenmaksusta maksetaan suoraan suora tuki. Tuki jakautuu siten, että kun klubin jäsenyys yritykselle on 2500 euroa vuodessa, yritys nimeää siitä suoraan

1000 euroa suoran tuen saajaksi. Idea on, että jos klubisopimuksen tekee joukkueen edustaja – vaikkapa seuran junioripelaajan aktiivinen isä –, hän luonnollisesti nimeää suoran kohteen. Myyntiedustaja saa erikseen 250 euron palkkion, jonka hän voi myös osoittaa alkuperäiselle kohteelle, tai esimerkiksi tällaisessa urheilevan pojan ja isän tapauksessa hän voi osoittaa 250 euron palkkio-osuuden suoraan pojan pelikausimaksuihin. Myyntiedustaja hyötyy sitä kautta itse, jolloin ei tarvitse tehdä pelkästään hyväntekeväisyystyötä seuralleen. Siinäkin yhteydessä on suoran tuen elementti.

Loppuosuudella toteutetaan klubin vastineet, jotka ovat riittävän tasokkaita, jotta uskotaan yritysten kiinnostuvan konkreettisista vastineista eikä ainoastaan hankkeen tuomasta goodwill-arvosta. Yritys pystyy olemaan aktiivinen omalla paikkakunnallaan, olemaan aktiivinen yrityskansalainena omassa yhteisössään, mutta pääsee samalla osaksi valtakunnallista hanketta, jossa vastineet ovat merkittävämmät, kuin mitä paikallisesti ehkä pystytään tarjoamaan.

Myötätuuliklubin idea on, että sillä hetkellä kun jäsenoipimus syntyy ja paperit on lähetetty eteenpäin, kaikki materiaali on valmiina. Kenenkään ei tarvitse miettiä minkälaisia sopimuspapereita pitää tehdä. Vastineen tuottaminen siirtyy klubille eikä myyntiedustajan tarvitse enää niistä huo-

lehtia. Jos yritys uusii jäsenyyden seuraavana vuonna, jakosuhte jatkuu samana, elleivät myyntiedustaja ja yritys erikseen jotain muuta sovi. Periaatteessa myyntiedustajan ei tarvitse tehdä jatkossa muuta kuin kysyä vuoden päästä, oletko ollut tyytyväinen ja haluatko jatkaa.

Vastineista on pitkä luettelo, joka löytyy myös Myötätuuliklubin nettisivuilta. Vastineisiin kuuluvat tietyt oikeudet käyttää klubin tunnuksia ja visuaalista ilmettä. Sen lisäksi tulevat goodwill-vastineet sekä erilaiset klubikortit, tarrat, julisteet ja vastaavat tuotteet, joita yritys pystyy käyttämään omassa viestinnässään. On myös huomioitava klubijäsenyyden vipuvaikutus: yritys voi olla mukana suuremmassa jutussa, kuin mihin omat rahkeet ikinä riittäisivät. Yritys nimeää yhden urheilijan, toinen yritys toisen urheilijan, ja kolmas yritys koko joukkueen. Klubi puolestaan viestii tukemansa kaikkia näitä tahoja, jolloin yksittäinen yritys on periaatteessa tukemassa hyvin montaa tahoa, vaikka yrityksen edustaja on nimennyt yhden suoran tahon omalle tuelleen.

Näkyvyyslementeistäkin olemme pyrkineet huolehtimaan. Meillä on muutama hyvä kumppani, kuten MTV3, joka pystyy tarjoamaan hyvää näkyvyyttä. Myötätuuliklubin omien verkkosivujen lisäksi pystymme luomaan MTV3:n todella suosituille sivuille klubikokonaisuuden, jossa klubiin kuuluvia yrityksiä pystytään esit-

telemään ja linkkaamaan eteenpäin, niin että ihmiset pääsevät tutustumaan yrityksen omiin sivuihin. Tulemme järjestämään vähintään kaksi kertaa vuodessa Myötä-tuuliklubi-tapahtuman jonkun urheilukilpailun yhteydessä. Käynnistimme toiminnan Ruotsi-maaottelussa Olympiastadionilla elokuussa infotilaisuudella. Yritykset saavat automaattisesti muutaman lipun klubitapahtumaan sekä mahdollisuuden ostaa erikoishintaisia lippuja joko henkilöstölleen tai asiakkailleen.

Vuoden Urheilija -gaalaan toimitetaan automaattisesti viisi pääsylippua ja sen lisäksi Olympiakomitean omat kumppanit tuottavat kukin tarjouksia toisten klubiyritysten käyttöön. Muun muassa Peugeot on ilmoittanut antavansa klubin jäsenille autoista suurasiakasalennuksen, joka on konkreettinen, rahassa laskettava vastine klubijäse-

nyydelle. Suurasiakasalennustahan kun ei yleensä saa ellei osta kymmentä tai kahtakymmentä autoa.

Tänä syksynä on tarkoitus kiertää ja kertoa Myötätuuliklubista seurakentälle ja lajiliittoille. Olemme juuri sopineet, että marraskuussa palaamme tänne Mikkeliin uudelleen kertomaan aiheesta syyskokoukseen, ja vastaavia infotilaisuuksia on tarkoitus järjestää ympäri maata. Emme myy tämän vuoden jäsenyyksiä, vaan tarkoitus on hyödyntää klubia ensi vuonna. Syksyllä 2006 käynnistetään myynti ja 2007 on ensimmäinen varsinainen Myötätuuliklubin vuosi.

Yleisurheilun Suomi–Ruotsi-maaottelun yhteydessä järjestetyssä infotilaisuudessa oli yli sata yritystä edustettuna, ja sen tapahtuman kautta saimme klubiin suoraan

noin 30 yritystä. Tällä hetkellä, lokakuussa 2006, meillä on klubin listoilla noin 50 yritystä – eikä myyntityötä ole vielä varsinaisesti käynnistetty. Suoraa tukea on jo jaettu joitakin kymmeniä tuhansia euroja, eli siinä mielessä voimme kertoa, että klubihankkeen jo jollain asteella onnistuneen. Klubi pyörii plusmiinusnolla-tuloksessa, kun toiminnassa on mukana noin 150 yritystä. Sen jälkeen klubin käynnistys- ja perustamiskustannukset on katettu, ja toiminta alkaa tuottaa rahaa huippu-urheiluhankkeisiimme. 150 klubiin liittynyttä yritystä tarkoittaa 150 000 euron suoraa tukea erilaisille kohteille. Lisäksi on muistettava myyntiedustajien saamat 250 euron palkkiot.

Myötätuuliklubi on mielenkiintoinen uusi konsepti, josta kovasti uskomme vielä syntyvän jotakin. Haave on, että joskus vuosina 2008–2009 klubiin kuuluisi 200–300 yritystä ja vuosikymmenen lopulla verkostossa olisi noin 500 yritystä. Se muodostaisi jo aikamoisen vipuvoiman suomalaisen urheilun rahoitukseen.

*Juha Hämäläinen
Suomen Olympiakomitean koulutuspäällikkö*

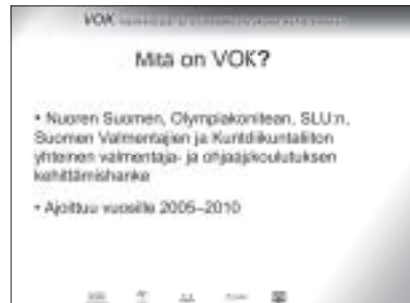
VALMENTAJA- JA OHJAAJAKOULUTUKSEN KEHITTÄMINEN

Ensimmäinen varsinainen valmentajakoulutusjärjestelmä Suomessa on ollut legendaarinen CBA-järjestelmä, joka on varmaan lähes kaikilla paikalla olijoilla muistissa tai jopa omana kokemuksena. Järjestöelämän myllerrysten ja välivaiheiden jälkeen on tultu nykytilanteeseen: nykyinen valmentaja- ja ohjaajakoulutus perustuu asiakirjaan nimeltä Tutkintojen perusteet, joka on SLU:n vuonna 2000 toimittama opus.

Nyt on esillä viiden keskeisen suomalaisen

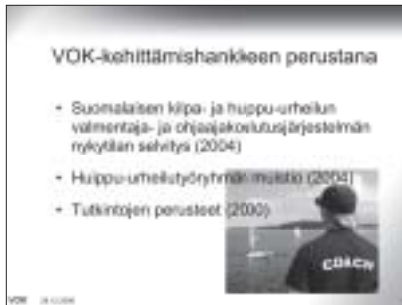
liikuntajärjestön yhteinen kehittämishanke eli VOK – valmentaja- ja ohjaajakoulutuksen kehittämishanke. Tässä on laaja pohja, kaikki keskeiset järjestöt ovat mukana: Nuori Suomi, Olympiakomitea ja SLU ovat mukana niin sanotusti päätoimisten ihmisten panoksella ja Suomen Valmentajat ja Kuntoliikuntaliitto ovat sivutoimisten työntekijöiden panoksella mukana. Hanke on alkanut vuonna 2005 ja tällä hetkellä suunnitellut toiminnat on aikataulutettu vuoteen 2010.

Hanke toteutuu yhteistyössä periaatteella ”kaikki tekevät kaikkea”, mutta totta kai urheilujärjestöillä on omat, omista taustoistaan nousevat erilliset roolit ja toimialansa edunvalvonnalliset painotukset. Nuori Suomi vastaa lasten ja nuorten sektorista, Olympiakomitea kilpa- ja huippu-urheilusta, SLU toimii koordinoivana, hallinnoivana elimenä, Suomen Valmentajat

on valmentajien täydennyskoulutusta tuottava organisaatio ja Kuntoliikuntaliitto keskittyy aikuisten terveys- ja kuntoliikuntaan.

Tämä hanke perustuu kolmeen isoon kirjaan. Suomen Valmentajien toimittama valmentaja- ja ohjaajakoulutusjärjestelmän nykytilan selvitys vuodelta 2004 oli aika laaja kartoitus siitä mitä mieltä lajiliitot ja muut tahot ovat koulutuksen tilasta. Toiseksi on Huippu-urheilun työryhmän muistio, joka on Kalevi Kivistön työryhmän tuotos, ja kolmanneksi jo äsken mainittu SLU:n toimittama Tutkintojen perusteet.

Lajiliitoille ja muille tahoille suunnatusta kyselystä nousi esille muutamia asioita. Todettiin, että koulutus on pirstoutunut ja järjestäjiä on paljon, mikä tarkoittaa sitä, että meillä on paljon koulutusta Suomessa, mutta se on kuin Tapsa Rautavaaran laulusa ”pieninä palasina maailmalla”.

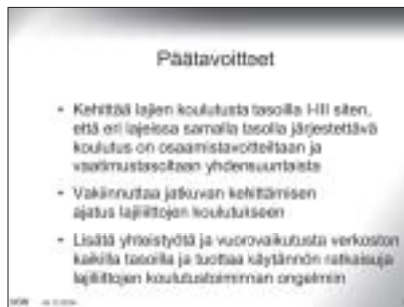
Ongelmakohtina pidettiin koulutuksen arviointia ja laadunvalvontaa. Puutteeksi koettiin erityisesti kouluttajien koulutuksen puuttuminen sekä tietysti ikuinen resurssipula, johon on kenties kaikkein vaikeinta löytää ratkaisua.

Kehittämistyö aloitettiin vuosi sitten ja sen keskiössä on lajiliitoissa tapahtuva koulutuksen kehittäminen. Fokus on lajiliitoissa. Yksittäiset valmentajat seuroissa ovat liian

kaukana kehittämistiestä, mutta lajiliittoa on se etäisyys minkä pystymme saavuttamaan hyvin ja minkä kanssa pystymme kehittämistyötä käytännössä tekemään.

Erittäin tärkeää on, että erilaiset lajiliitot huomioidaan samanarvoisesti – ei pelkästään isoja ja vaikuttavia liittoja, joilla on paljon valmentajia ja ohjaajia, vaan myös pienet lajiliitot, sekä erityisesti sellaiset lajiliitot, joilla koulutus on nolla-tasossa tai se on hyvin alkuvaiheessa.

Pääkohteina hankkeessa on tietysti seuroissa toimivien valmentajien ja ohjaajien osaamisen kehittäminen. Logiikka on se, että haluamme parempia urheilijoita ja parempia urheilijoita saadaan kun heitä ohjaavat ja valmentavat paremmat valmentajat. Ja parempia valmentajia tulee paremmalla valmentajakoulutuksella. Tämä työ halutaan kohdistaa nimenomaan valmentajakoulutuksen tasoihin I–III, joka on seuroissa toimivien vapaaehtoisten valmentajien koulustaso. Toki tiedostamme tasot IV ja V, jotka Suomessa tarkoittavat urheiluoipistoissa, ammattikorkeakoulussa sekä yliopistoissa annettavaa valmentajakoulutusta. Pyrimme pitämään nekin mukana tässä työssä, jotta pystymme kokonaisuudessaan linjaamaan suomalaista valmentaja- ja ohjaajakoulutusta.

PÄÄTAVOITTEET

Tällä hetkellä koulutus on vielä aika kirjavaa, eri lajeissa koulutus on hyvin erilaista. Tutkimuksen mukaan jossain lajissa saattoi ykköstason suorittaa muutaman tunnin aktiivisella kouluttautumisella, jossain toisessa lajissa jo sen ensimmäisen tason suorittaminen saattoi vaatia jopa parisataa tuntia. Haitari on aika iso. Pyrkimyksenä on tietysti, että samantasoisien valmentajatutkinnon suorittaneet henkilöt eri lajeissa omaisivat suurin piirtein samanlaisen osaamistason. Emme niinkään pyri siihen, että he olisivat istuneet luennoilla tai olleet koulutustilaisuuksissa saman tuntimäärän. Mutta jotenkin koulutusta täytyy tietysti mitata.

”Jatkuvan kehittämisen ajatus pyritään vakiinnuttamaan lajiliittojen koulutukseen” tarkoittaa sitä, että jos joku lajiliitto ilmoittaa, että nyt meidän koulutusjärjestelmämme on rakennettu niin valmiiksi eikä sille tarvitse viiteen vuoteen tehdä mitään, siirretään koulutuspäällikkökin muihin tehtäviin, niin silloin ollaan tietysti menossa pahasti pieleen. Koulutuksen kehittämisen tulee olla jatkuvaa, jos aiotaan pysyä mukana vaikka kansainvälisessä kilpaurheilussa, mikä tietysti on Olympiakomitean kannalta tärkeää. Silloin kehittäminen ei lopu koskaan.

Yhteistyön ja vuorovaikutuksen lisääminen on kolmas päätavoite kaikilla tasoilla, eri kouluttajien ja eri intressiryhmien välillä. Sitä kautta on tavoitteena tuottaa käytännön ratkaisuja koulutuksen ongelmiin – paino sanalla käytännön ratkaisuja. Pyrimme kannustamaan ja rakentamaan hyvin käytännönläheisestä ja työn tarpeista suuntautuvaa koulutusta.

Päätavoitteiden lisäksi hankkeella on muitakin tavoitteita: ensin oppimiskulttuurin luominen, sitten Tutkinnon perusteiden kehittäminen, jolla on työnimi Valmentaja- ja ohjaajakoulutuksen perusteet, tai toisena työnimenä VOK-käsikirja. Sillä tarkoite-

taan ehkä seuraavaa suurta kirjaa, jossa on koulutuksen sisältöjä linjattu. Lisätavoitteita ovat olemassa olevan, erittäin mittavan osaamisen hyödyntäminen sekä osallistujamäärän lisääminen.

Sitähän me emme lupaa, että CBA-järjestelmä palautetaan, mutta siinä oli paljon hyvää, muun muassa jako lajikohtaisiin osioihin ja valmennuksen yhteisiin osioihin. On hyödyllistä, että eri lajien valmentajat ovat samoissa tilaisuuksissa ja vaihtavat kokemuksia toistensa kanssa. Tämä oli CBA-järjestelmässä hyvää, ja tietysti tällaista pyrimme säilyttämään ja kehittämään uudessa koulutusmaailmassa.

VALMENTAJA- JA OHJAAJAKOULUTUKSEN RAKENNE

Käytössä on viisiportainen koulutus, joka käsittää eri sektorit: kilpa- ja huippu-urheilun, lasten urheilun ja aikuisliikunnan. Tässä yhteydessä on esillä myös ammatillinen koulutus, vaikka se ei kuulukaan tähän hankkeeseen, kuten hanketta käsittelevissä keskusteluissa opetusministeriön edustajan kanssa tuli esille. Toisaalta kuitenkin pidetään erittäin tärkeänä, että myös ammatillinen koulutus huomioidaan. Pyrimme ottamaan kehittämistyössä kokonaiskentän huomioon.

Koulutusta järjestävät kolmella alimmalla tasolla lajiliitot ja Suomen Valmentajat, ta-

soilla II-IV urheiluopistot, tasolla IV ja V ammattikorkeakoulut sekä tasolla V yliopisto.

Koulutuksen rakenteessa pyritään huomiomaan selkeä ja yhtenäinen päälinja, eli on olemassa kaikille yhteisiä osioita ja lajikohtaisia osioita. Samoin on tärkeää huomioida joustava eteneminen eri tasojen ja osa-alueiden välillä. Käytännössähän menee harvoin niin, että joku valmentaja tai ohjaaja etenisi yhtä sektoria suoraan ylöspäin. Esimerkistä käy oma koulutuspolkuni: ensin tasolla yksi Myrskylän Myrskyn yleisurheilukoulussa C-valmentajakurssia, sitten uimaopettajan tutkinto, sitten Liikuntatieteelliseen opiskelemaan V-tasolle, sieltä paluu II-III-tasolle uuden lajiliiton koulutuksiin, sitten ammatillista koulutusta, aikuisliikuntaa, terveysliikuntaa. Kouluttautuminen etenee hyvin yksilöllisesti ja harvoin edetään suoraviivaisesti. Järjestelmän täytyy mahdollistaa tämäntyyppinen liikehdintä.

Myös oppimista tukevat toimintatavat on tärkeä huomioida koulutuksen rakenteessa. Kehittämisyhmissämme on mukana aikuiskoulutuksen huippuasiantuntijoita. Pyrimme siihen, että koulutus on käytännöstä, todellisesta tekemisestä ohjautuvaa eli valmentajan kouluttautuminen palvelee hänen arkista ohjaus- ja valmennustyötään. Näin ollen suurin osa oppimisesta tapahtuu omissa toimintaympäristössä, oman seuran harjoituksissa.

Tasoluokituksen tarkoituksena on suuntautua pikemminkin osaamisen arviointiin perustuvaksi kuin siihen, montako tuntia on istunut koulutuksessa. Ajatuksena on eräänlainen näyttötutkintoajattelu, jossa ratkaisevaa ei ole kuinka paljon on opiskellut vaan ratkaisevaa on se mitä osaa.

ORGANISAATORAKENNE

VOK-tiimi on varsinainen työrykkanen, joka tätä kehitystyötä arjessa tekee. Se koostuu viidestä henkilöstä. SLU:n kou-

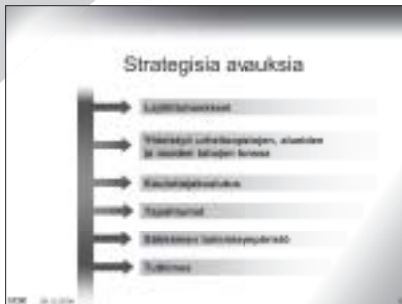

lutuspäällikkö Pulmu Puonti, Olympiakomitean koulutuspäällikkö Juha Hämäläinen ja Nuori Suomen koulutuspäällikkö Pekka Potinkara ovat päätoimisesti kiinni hankkeessa. Näiden kolmen arkityöstä 70–80 prosenttia suuntautuu VOK-kehittämishankkeeseen. Alekski Valta (Suomen Kuntoliikuntaliiton koulutuspäällikkö) ja Erik Piispa (Suomen Valmentajien kehityspäällikkö) ovat mukana noin 20 prosentin työpanoksella eli käytännössä yhden päivän viikossa, me muut vähintään neljä päivää. Toki meidän kaikki muukin työ, esimerkiksi oma työni Olympiakomiteassa, sivuaa ja leikkaa VOK-kehittämistyötä.

VOK-johtoryhmän tehtävänä on resurssien varmistaminen, VOK-tiimin tukeminen ja sparraaminen sekä tietysti hallinnollisten päätösten tekeminen. Johtoryhmä muodostuu meidän esimiehistämme taustaorganisaatioista. VOK-kehittämisyhmä puolestaan on tukenamme oleva erittäin vahva asiantuntijaryhmä, johon on pyritty saamaan edustajia riittävän laajasti. Kehittämisyhmään voidaan kutsua asiantuntijoita kullakin hetkellä tärkeiksi koetuilta tahoilta ja ryhmää voidaan täydentää sitä mukaa kun työ etenee ja tarvitaan uutta asiantuntemusta ja tietoa.

STRATEGISET AVAUKSET

Verkostoamme pyritään ohjaamaan niin, että se on lajiliittojen tukena valmennuksen

kehitystyössä. Lajiliitosten tuki merkitsee myös rahallista tukea. Alkusyksystä 2006 jaoimme 150 000 euroa lajiliitosten koulutuksen kehittämishankkeisiin. Tästä tulee vuosittainen jakosysteemi eli ensi keväänä on seuraava haku, jossa lajiliitot voivat hakea tukea. Pyrimme siihen ja edellytämme tietysti, että liitosten hankkeet tukevat VOK-tyon tavoitteita ja kaikki tulokset tulevat koko verkoston toimijoiden yhteiseen käyttöön.

Urheiluopistot voivat hakea omia tukiaan Opetusministeriöltä ja nekin koulutuksen kehittämishankkeiden hakemukset tulevat sitten meidän tiimin lausuttavaksi. Lajiliitosten hankkeissa on yhteistyökumppaneina myös muita koulutustahoja. SLU-alueiden roolin näemme erittäin tärkeänä ja toivomme, että siitä tulisi vieläkin tärkeämpi VOK-työssä, koska SLU-alueet on miltei ainoa koko valtakunnan kattava, vahva koulutusorganisaatio. Alueiden toiminnassa on vielä aika paljon eroja, jossain toiminta on aktiivisempaa, jossain vähäisempää, mutta meidän kannaltamme olisi erittäin tärkeää saada SLU-alueiden verkosto toimimaan hyvin.

Kouluttajakoulutuksen saralla meillä on toiminnan terävin piikki eli valmentajakouluttajan erikoistumisopinnot ovat lähteneet käyntiin. Ensimmäinen ryhmä aloittaa Lahden ammattikorkeakoulussa – jatkossa opiskelu voi tapahtua toki muuallakin. Nyt kasassa on erittäin korkeatasoinen ryhmä,

sillä monen lajiliitosten koulutusvastaava on tässä 20 henkilön ryhmässä mukana. Siellä on myös ihmisiä urheiluopistoista ja muilta toimijatahoilta. Tätä kautta uskomme saavamme siirtymään ajatteluumme ja verkostomme tuottamaa tulosta erittäin tehokkaasti lajiliitostoihin.

Pari kertaa vuodessa järjestämme teemakoulutuksia, joihin pystymme ottamaan laajemman kouluttajaryhmän. Teemakoulutuksessa käydään läpi muun muassa amk-koulutukseen liittyviä asioita ja työsetetään yhteisiä sisältöjä ja toimintatapoja lajiliitostolle.

Verkostotapaamiset ja VOK-päivät liittyvät hankkeen tapahtumaosioon. VOK-päivät on alustavasti päätetty pitää kerran vuodessa. Ensimmäisen kerran ne järjestetään Jyväskylässä 3.–4.11.2006 ja järjestelyissä on vahvasti mukana Jyväskylän yliopisto, sekä liikuntabiologian että pedagogiikan laitokset, sekä KIHU. Pääteemoina Jyväskylässä ovat tutkimuslähtöisyys ja oppiminen.

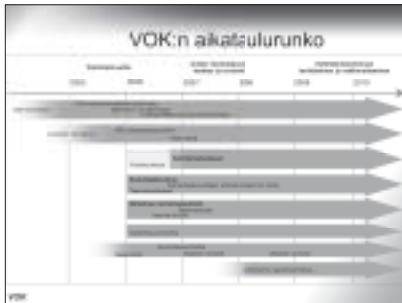
Vähintään kaksi kertaa vuodessa järjestetään verkostotapaaminen ja tänä vuonna toteutimme tapaamiset niin, että toinen oli informatiivinen ja toinen oli messutyyppiinen, joka saavutti erittäin suuren suosion. Muita tapaamisia ja kontakteja verkoston kanssa pyritään järjestämään mahdollisimman paljon, sillä yleensä kahdenvälisinä tapaamisina ne ovat hyvin tehokkaita.

Sähköinen toimintaympäristö tarkoittaa tällä hetkellä käytännössä meidän www-sivujamme. Tulevaisuudessa siitä voisi ehkä muodostua oppimislustatyyppiinen, niin että voisimme jopa toteuttaa koulutusta sivuillamme.

Hankkeen tutkimuslähtöisyys puolestaan merkitsee, että sen tulee ennen kaikkea täydentää ja tukea käytännön kehittämistyötä. Olemme KIHU:n, yliopiston, ammattikorkeakoulujen ja muidenkin tutkimustahojen kanssa tiiviissä yhteistyössä.

Ennen kaikkea kyseessä on ideologia valmentajana ja ohjaajana toimimiseen. Valmentajan itsensä kehittäminen, kehittyminen omassa työssään sekä oman lajin kehittäminen vaatii valmentamiseen sellaista otetta, jossa pitää pyrkiä katsomaan tulevaisuuteen.

Olen varma siitä, että Suomi, suomalainen joukkue tai urheilija tai laji ei ohita jollain sektorilla muita maita kansainvälisessä kilpailussa kopiaimalla näiden maiden järjestelmiä. Meidän on itse kehitettävä suomalaisista lähtökohdista, suomalaisesta kulttuurista ja valmennuskulttuurista lähteviä toimintoja. Vain sitä kautta voimme ohittaa muita ja tulla maailman parhaiksi tai yhdeksi kärkimaista.

Kehittämishankkeen aikataulussa ensimmäiset vuodet 2005–2006 ovat valmisteluvaihetta, pari seuraavaa vuotta toimintatavan testausta ja arviointia. Vuosina 2009–2010 aikataulussa ovat kehittämis-toiminnan levittäminen ja vakiinnuttaminen.

”YHTEISTYÖLLÄ KEHITTYVÄ JA SYTYTTÄVÄ SUOMALAINEN VALMENTAJAKOULUTUS VIE MENESTYKSEEN”

Olemme miettineen tätä lausetta tarkkaan, jokaisella sanalla on merkitys. Ensinnä yh-

teistyö: kehittämistyön toteuttamistapa ei ole sellainen, että me viisi menemme työhuoneeseemme ja alamme kirjoittaa uutta koulutusjärjestelmää ja sitten kun se on valmis, tulemme ulos ja kerromme kaikille, että tässä on teille uusi koulutusjärjestelmä, alkakaa toteuttaa. Uskomme siihen, että paras lopputulos syntyy yhteistyöllä, verkoston työn ja prosessin tuloksena. Toki tarvitaan selkeät linjaukset, jotka täytyy kirjata ehkä jatkuvasti päivittyviksi valmentajaohjaajakoulutuksen perusteiksi.

Kehittyminen on tärkeä asia, sytyttävyyden puolestaan on vielä enemmän kuin innostuminen. Syttymistä suomalaisessa urheilussa on tarvittu kautta historian ja sitä tarvitaan edelleenkin.

Suomalaisuus – tuloksen on synnyttävä suomalaisella työllä. Ulkomaille pitää olla hyvät yhteydet ja kansainvälisesti pitää olla aktiivinen, jotta saa vaikutteita, mutta viimeinen silaus saadaan Suomesta ja omista lähtökohdistamme.

Menestys – Olympiakomitean kannalta sana menestys on helppo tulkita: meille se on voittoja, mitaleita ja nimenomaan olympia- ja arvokisoissa menestymistä. Tässä hankkeessa menestys ymmärretään ja käsitetään paljon laajemmin. Jokainen uusi harrastaja ja jokainen positiivinen elämys kentillä on jo menestystä.

URHEILIJAHAASTATTELU

MELOJA, OLYMPIAVOITTAJA

MIKKO KOLEHMAINEN (MK)

Haastattelija Björn Federley (BF)

BF: Edessäni seisoo komea mies parhaassa iässä. Kaikesta päätellen olympiavoittaja Mikko Kolehmainen voi hyvin. Mikkelin kaupunki on aikoinaan huolehtinut siitä, että olet säilynyt mikkeliläisenä.

MK: Kyllä, täällä asun ja perhe on Tuupovaarassa, mikä pitää välillä hyvin kiireisenä.

BF: Mikkelin kaupunki lahjoitti tontin silloin 1992 kultamitalin jälkeen ja siellä on nyt komea talo.

MK: Kyllä.

BF: Mitä teet työksesi?

MK: Työni liittyy huippu-, kilpa- sekä kuntoliikuntaan. Toimin Polar Electro -nimisessä sykemittarifirmassa, joka on Kempeleessä päin. Siellä on kehitelty sykemittareita 1970-luvun lopusta lähtien. Toimin myyntimiehenä ja vastaan varustemittareiden Itä- ja Pohjois-Suomen myynnistä sekä markkinoinnista.

BF: Aika paljon matkustamista ilmeisesti?

MK: Kyllä, ihan riittävästi.

BF: Harrastit nuorena eri lajeja: hiihtoa, ampumahiihtoa ja vähän muutakin. Miten päädyit melontaan?

MK: Urheilukärpänen puraisi siinä 11–12-vuotiaana ja silloin isän kanssa mietittiin sopivia lajeja. Isä pisti minut melontakouluun, jota silloin alettiin järjestää. Laji vaikutti extreme-lajilta: muut pysyivät kanootilla pystyssä ja minä en. Siinä oli jotain kummallista ja en-

simmäinen kesä meni ahventen valtakunnassa. Samaan aikaan meillä perheessä harrastettiin myös ampumahiihtoa, jossa Olli-veljeni oli mukana. Siinä sitten piti tehdä lajivalinta. Perheessä katsottiin, että yksi laji saa riittää ja on edullista keskittää urheilullisesti perheen voimavarat yhteen lajiin. Lajivalinta oikeastaan tehtiin lopullisesti vasta kahdeksantoista ikäisenä.

BF: Oliko Olli vihainen valinnasta, ja sanoit, ettei lajia vaihdeta?

MK: Kyllä se oli ihan yhteispäätös, velipoika Ollihan oli ampumahiihdossa huomattavasti parempi kuin meikäläinen, mutta hänkin päätyi tähän melomiseen.

BF: Siis lajivalinta tapahtui 18-vuotiaana – se oli ilmeisesti vuonna 1981.

MK: Kyllä, siellä paikkeilla.

BF: Kolmen vuoden kuluttua olivat ensimmäiset olympiakisat, joissa olit mukana. Oliko se jonkinlainen tavoite jo alusta alkaen?

MK: Ei varsinaisesti. Voisi sanoa, että olympialaisiin voi päästä vähän sattuman kautta. Me meloimme kajakkinelosisa, ja meillä oli näyttökilpailu Duisburgin kansainvälisessä regatassa. Siellä sattui valtava sivutuuli, myrsky tuli suoraan ratojen poikki. Meloimme radalla numero kaksi ja tuuli tuli meidän yli ja iski voimakkaasti rantatörmän jälkeen veteen radan numero kolme kohdalla. Yhdeksännen radan paikkeilla oli jo valtavat aallot ja oli ihme, että ne kaverit saivat kanoottinsa py-

symään linjassa. Kyllähän siinä suuri ero on, kun jotkut pääsevät melomaan koko matkan tyynessä vedessä ja toiset taistelevat valtavassa aallokossa, mutta saatiin kuin saatiinkin sitten lentolippu olympialaisiin.

BF: Ja tulos oli aika vaatimaton?

MK: Niin, tämä on ollut hyvin monen suomalaisen kohtalo: saa ensimmäisen mahdollisuuden ja alkuerien jälkeen päätyy keräilyeriin ja siitä katsomon laulukuuroon.

BF: Parin vuoden kuluttua tuli ilmeisesti aika tehdä suuri päätös. Jossain Olympiakomitean esitteessä sanottiin, että sinä olet puuseppä-alan opiskelija. Mutta 1986 tapahtui jotain?

MK: Kyllä, opiskelin Mikkelin käsi- ja taideteollisuusoppilaitoksessa Kalevankankaalla. Vuonna 1986 tarjoutui mahdollisuus saada merkittävä tukija. Siihen aikaan meillä ei ollut juuri minkäänlaisia kansainvälisiä sijoituksia ja vaikka saimme monta kertaa kultaisetkin SM-mitalit, se ei kuvannut tasoa millään tavalla. Kun mentiin Ruotsiin kilpailemaan, siellä hävitettiin 18-vuotiaille.

Vuonna 1986 saimme merkittävän tukijan, mikä lähti oikeastaan sellaisesta hyväsydämisyydestä, että antaa poikien yrittää, kun intoa näyttää olevan vaikka muille jakaa. Ensimmäinen tavoite oli, että pääsisimme velipojan kanssa kaksikolla 1988 Soulin olympiakilpailuihin ja niin päästiin.

Silloin vuonna 1986 piti tehdä iso ratkaisu elämässä: jatketaanko opiskelua vai ruvetaanko täysipäiväisiksi urheilijoiksi. Edesmennyt äitini oli pikkusen jälkimmäistä vaihtoehtoa vastaan, sanoi, että kannattaisi turvata leipäpuu. Tukijan löytymisen jälkeen hänkin oli sitä mieltä, että nyt kun on tilaisuus lähteä hommaa kokeilemaan, niin tämä pesti kannattaa ottaa. Pääsimme Souliin ja loppusijoitus siellä oli selviytyminen kahdentoista parhaan joukkoon.

BF: Tässä vaiheessa jotain isä-poika-valmentajasuhteesta. Ero Kolehmainen, olit alusta alkaen poikien valmentaja?

EK: No, valmentaja on liian hieno nimitys, se alkoi ihan poikien ollessa vaippaiässä, lähdettiin yhdessä liikkumaan, kuljetin heitä mukani. Muun muassa kun kävin lenkillä, niin pojat olivat pyörällä mukana ja minulla oli sellainen pitkä karahka, jossa oli halkeama päässä ja siitä sitten työnsin pyörää ylämäet, alamäessä he kyllä pärjäisivät. Sitten pojat kerran sanoivat kun oltiin tuolla Karjalan harjulla, että nyt lähdetään jo juoksuun. Ja ikää oli alle 10 vuotta.

Sitten rupesin harrastamaan vedonlyöntiä tuolla maaseudulla maatalon poikien kanssa, että veikataan kuka pystyy Partalansaaressa ympäri soutamaan. Sitä kautta tutustuin näihin melojiin ja Mikko oli noin 10 vuoden ikäinen ja Olli 7 vuoden ikäinen, kun ensimmäisen kerran kierrettiin Partalansaari ympäri sellaisella kaksipaikkaisella. Kilpailu sielläkin tässä kaksipäiväisessä kisassa syntyi. Muistan vielä, että eräs isä Punkaharjulta oli myös poikiensa kanssa liikenteessä. He olivat minun poikiani vanhempia ja meille syntyi kilpailu. Saatiin jopa syntymään sellainen kymmenien minuuttien rako niihin ja oltiin retkisarjassa ensimmäisenä. Kilometriä ennen maalia pojat sanoivat, että nyt me heitetään paidat pois ja minä sanoin että mitä varten. Minä olin perässä ja pojat soutivat. Pojat olivat hyvin yrmeissään siitä, kun ei kuulutettu, että nyt voittajat tulevat maaliin. Tästä se alkoi, jääpalloa ja judoakin vähän yritettiin.

BF: Mikosta ei kuitenkaan tullut judokaa – mistä syystä?

MK: Niin, isä kuljetti aktiivisesti meitä. Harrastettiin hyvin monenlaista liikuntaa, mutta jostain syystä se kova huuto siellä judossa vähän pelotti ja ajattelin, että ei tämä kyllä taida olla meikäläisen laji.

EK: Sitten harrastettiin ampumahiihtoa, joka jo vaatii jonkun verran varoja, ja

kun piti päästä halvalla, niin hankittiin sellainen venäläinen pienoiskivääri, johon pantiin yksi pati kerrallaan ja minä tein siihen pojille käypäset tukit. Ollesamme ensimmäisissä kisoissa sovittiin, kun ei ollut kahta kivääriä, että kivääri oli siellä ampumapaikalla ja pojat lähetettiin eri aikaan ja laskettiin, että eivät he tule toistensa niskoille ja ampuvat aina vuorotellen. Näin se sitten meni. Ja tuon Partalansaaren soudun kautta siirryttiin melontaan.

Poikien ja sukulaisten kanssa on keskusteltu, että meillä ei ole koettu murrosikää, joten en tiedä, milloin se isäntappo tulee esille – sellaista vaihetta meillä ei siis ole ollut. Meidän valmennushomma on ollut kivutonta, kun ei ole ollut minkäänlaisia tavoitteita. Pojat harmittelivat melontakilpailuissa, lähinnä Mikko, jolla tavoitetaso on hyvin korkea, että kun tuli vasta viidenneksi ja aina ei päästy edes loppukilpailuun. Minä sanoin, että odota aikasi, kyllä ne muut sieltä selkää edellä vastaan tulevat. Meillä oli jollain lailla niskakarvoissa se, että luodaan ensin edellytykset, pitää olla pohja, jonka päälle ruvetaan rakentamaan.

BF: Mitäs Mikko – oliko isä ankara?

MK: Isä–poika-valmennussuhteessa kasvetaan ja kehitytään käsi kädessä ja siinä on jo varhain yhtenäinen linja. Jos ajattelee myöhempää aikaa, kun oltiin talvella lämpimissä olosuhteissa harjoittelemassa ja saatiin arvokasta harjoitustietoutta, niin ei kannata ruveta keksimään pyörää uudelleen, jos jotain on jo olemassa. Näitä asioita sulateltiin ja muokattiin niin, että ne palvelivat meitä.

BF: Miten sinut Eero otettiin vastaan huipvalmentajana tai paremmin sanoen huippujen valmentajana?

EK: Yhteen aikaan oli suorastaan kirosana vanhempi–lapsi- tai isä–poika-valmennussuhde. Edelleen voidaan kysyä, että millä systeemillä niitä mitaleita on tullut. Tässä

meikäläinenkin on kehittynyt ja Mikko saanut kasvatusta. Kuten tänään on jo tullut ilmi, urheilijan on kehityttävä. Nyt tapaa paljon sellaisia urheilijoita, jotka ovat päässeet varsin korkealle ja kun heiltä kysytään, mitä olet tehnyt ja minkä takia, heillä ei ole hölkäsen poläystäkkään käsitystä siitä. Voidakseen kehittyä huippu-urheilijaksi täytyy itse ymmärtää mitä tekee ja minkä takia. Varsin varhaisessa vaiheessa pitää ymmärtää se, että valmentamis- ja valmentautumismielessä yksilölajikin on joukkueurheilua. Aina on pyrittävä itseään kovempaan seuraan ja tämä on ollut se avain, joka on kauttaaltaan öljytty.

Olympiakomitean puheenjohtajankin kanssa on ollut puhetta siitä, että systemi, jossa mennään ulkomaille muiden porukoihin, on myös urheilijan luonnekysymys: miten hän pystyy sopeutumaan ja miten hänet otetaan siellä vastaan.

BF: Äitihän oli alussa hiukan tätä touhua vastaan, mutta ilmeisesti myöhemmin hän oli ihan henkeen ja vereen mukana?

MK: Kyllä ja oikeastaan äidin osuus on ollut äärettömän iso, koska silloin kun me olimme kesät Suomessa tai talvella jaksoja täällä, hän hoiti ruokapuolen, vaatteet, ja niin edelleen. Kokonaisuudessaan isän ja perheen tuki on ollut valtava. Nämä ovat sellaisia elementtejä, että harva voi sanoa tehneensä kaiken itse. Pienikin tukijoukko on äärettömän tärkeä.

BF: Niin ystävät, tämä on syytä muistaa aina. menestyvän miehen takana on yleensä nainen ja äidit ovat erittäin tärkeässä roolissa. Se on aina pidettävä mielessä.

Kiitoksia Eero!

Jatketaan vielä hiukan Mikon kanssa. Soulin kisojen 1988 menestys ei ilmeisesti kuitenkaan ihan riittänyt teille, koska vuosien jälkeen teitte toisen aika mittavan päätöksen, jota jo hieman sivuttiin tässä. Lähditte hakemaan enemmän tietoutta ja taitoa ulkomailta.

MK: Kyllä, nimenomaan näin ja vielä palaisin vuoteen 1986. Kanoottiliitossa oli silloin puolalainen päävalmentaja ja jo se aukaisi meille silmiä, kun olimme kuusi viikkoa Puolan olympiajoukkueen kanssa yhteisellä harjoitusleirillä. Sitä aikaisemmin olin ajatellut, että meidän harjoitusmäärämme ovat olleet välillä aika isoja ja olimme omasta mielestämme tehneet paljon töitä. Puolassa huomasin, että kun aamuseitsemästä iltakymmenneen tekee töitä, niin päivässä ehtii tehdä aika paljon.

BF: Mistä tuli idea lähteä Kaliforniaan asti harjoittelemaan?

MK: Talvella 1989 olimme Bulgariassa, ja siellä tapasimme englantilaisentytisen USA:n naisten päävalmentajan. Kun kyselimme minkälaista keliä siellä Etelä-Kaliforniassa on talvella, hän kertoi, että vähän samanlaista kuin eurooppalainen kesä ilman sateita. Aikaisemmin kun olimme olleet tuolla Etelä-Euroopassa, niin talvet siellä olivat kohtalaisen viileitä vesiturheiluun ja keliolosuhteet olivat hyvin vaihtelevia.

BF: Ollin kanssa lähditte sitten kahdestaan Kaliforniaan?

MK: Kyllä, me lähdimme kaksistaan ja tämä kyseinen henkilö järjesteli asioita siellä. Alustavasti meidän piti olla vain kolme kuukautta paikan päällä ja palata sitten Suomeen, mutta siellä alkoi näyttää ja tuntua niin hyvältä, joten ajateltiin olla toukokuun puoleenväliin saakka.

BF: Olitte Yhdysvalloissa seitsemän kuukautta ja aina talvella?

MK: Siellä vietettiin kuusi talvea.

BF: Jännittikö sinua ensimmäistä kertaa harjoituksissa?

MK: No, tavallaan ei tiennyt mitä tuleman pitää, mutta olosuhteet ja harjoituspaikka olivat niin hyviä aikaisempiin ver-

rattuna. Oli mielenkiintoista, että meidän harjoitusporukka ja harjoitusvastus koostui eri kansallisuuksista ja oikeastaan minä ja velipoika olimme silloin ainoat, joilla ei ollut minkäänlaisia kansainvälisiä meriittejä, muut olivat olympia- tai MM-mitalisteja.

BF: Sinne siis tuli muita melojia paljonkin. Syntyi yhteisö ja seurassa on aina hyvä olla?

MK: Ilman muuta, sillä usein kirjoihin painettu tieto on huipputasolla jo vanhaa tietoa, joten oikeastaan käytäntö opetti hyvin paljon millä tavalla näihin asioihin ja harjoitteluun pitää asennoitua.

BF: Ja kilpailijoista tuli hyviä ystäviä?

MK: Heistä tuli ystäviä ja arottomia kilpakumppaneita ja kyllä niitä ystävyyssiteitä vaalitaan edelleen.

BF: Urheilun hyviä puolia ovat kilpakumppanit. 1992 oli sitten se varsinainen suuri vuosi. Barcelonan olympiakisoissa olitte molemmat mukana kaksikossa ja sinä yksikössä. Oliko ilman muuta selvä, että molempiin yritetään?

MK: Kyllä, kummatkin matkat olivat 500 metriä ja huomasin, että kaksi matkaa pysyy vetämään samoissa kisoissa ja vielä samana päivänä eli se kultakunto oli sitä luokkaa. Velipojan kanssa päästiin välieriin saakka kaksikolla ja yksiköllä pääsin vähän pitemmälle.

BF: Kerro hiukan siitä olympiafinaalista muillekin, että se palautuisi mieleen!

MK: Silloin kun menee oikein hyvin, tuntuu, että kaikki on kuin yhtä usvaa ja suoriutus tulee tuolta selkäytimestä ilman, että tarvitsee ajatellakaan. Harjoittellessa se on käyty niin monta kertaa läpi – kiitos kuuluu niille äärettömän koville harjoitus-kumppaneillekin. Olympiafinaalissa maailman paras harjoituskaveri oli neljäs ja siellä oli vain muuttamien sekunnin kymmenysten eroja. Kaksi–kolme kertaa päi-

vässä keskenämme tekemät harjoitukset tuppasivat monta kertaa menemään pieneksi kilpailuksi. Ne oikeastaan muodostuivat kovemmiksi kisoiksi kuin tämä varsinainen kilpailutilanne, jossa alku- ja välierät ovat vain välitavoitteita. Sitä vaan odottaa, että milloin kyykistyy finaalissa maaliin.

BF: Vielä hiukan kilpaurastasi: neljän vuoden kuluttua olivat Atlantan kisat ja sitä ennen MM-kisat. Sinulla oli vähän epäonnea?

MK: Kaikki meni periaatteessa hyvin vuoden 1993 saakka, en oikeastaan sairastellutkaan. Sen jälkeen alkoi olla tällaisia flunssanomaisia juttuja, kaikkihan ei voi mennä niin kuin sadussa, alusta loppuun saakka hyvin. Täytyy olla älyttömän kiitollinen, kun tietää miten herkkä laji tämä urheilu on. Että näinkin hyvin on käynyt ja Atlantassa kuitenkin pääsin vielä kahdella matkalla finaaliin mukaan, vaikka se nyt ei enää sydäntä lämmitäkään. Vuosi Atlantan kisojen jälkeen olin aktiivisesti mukana ja sen vuoden aikana kypsä selkeä päätös, että tämä homma on nähty, siirryn toisten asioiden pariin.

BF: Sanottakoon nyt kuitenkin se, että 1993 maailmanmestaruuden vuoro.

MK: Kyllä.

BF: Melonta on jollain tavalla muuttunut vuosien mittaan: ennen melottiin 10 000 metriä. Nyt melotaan tuollainen 200 metriä. Ovatko melojat laiskistuneet?

MK: 200 metriä on edelleen MM-laji, se ei ole olympiamatka. Itse asiassa 1993 oli viimeinen 10 000 metrin matka arvokilpailuissa. Sanotaan, että kaupallisuus tuli lajiin ja tästä on yritetty saada enemmän yleisöystävällistä. Sitä sprinttimatka onkin tuonut.

BF: Saa nähdä, milloin luistelussa luovutaan 10 000 metristä – näinkin varmasti

jossain vaiheessa tapahtuu. Sinä et ole tällä hetkellä millään tavalla melonnassa mukana?

MK: En toistaiseksi, kotona on viisivuotias poika ja toinen on yhdeksän kuukauden ikäinen, joten ajan priorisointi pitää tehdä molempien kannalta järkevästi.

BF: Mutta kun jälkikasvu alkaa kiinnostua urheilusta niin silloin olet mukana?

MK: Kyllä se varmasti aika automaatio on. Se mistä lajeista he sitten kiinnostuvat on ihan toinen juttu, mutta pyritään tukemaan heitä siinä, mistä he pitävät.

BF: Mitä urheilu on merkinnyt sinulle?

MK: Ehkä minä en olisi minä, jos ei olisi tätä urheilutaustaa ollut. Kyllä se on ollut hyvin tärkeä. Urheilu on merkinnyt minulle äärettömän paljon ja kasvattanut minua ihmisenä. Se on valtava elämäkoulu, jonka vertaista saa hakea.

BF: Sinä olet myös olympiavoittajien yhdistyksen hallituksen jäsen. Mikä on tämän yhdistyksen merkitys tällä hetkellä? Onko se enemmän sosiaalinen?

MK: Kyllä siinä on myös sitä puolta. Nyt koetetaan ainakin taistella siitä, että tämä yhdistys ei kuolisi millään tavalla, vaan että saisimme jäseniä sinne. Kun tiedetään urheilijoiden muutenkin olevan vähän erakoita, niin toivotaan, että olisi tästä hienosta suljetusta järjestöstä enemmän kiinnostuneita. Se on kova kriteeri päästä sinne jäseneksi.

BF: Kynnys on aika korkealla. Voisiko ajatella, että tällaisella yhdistyksellä olisi joku aktiivisempikin rooli Suomen urheiluelämässä?

MK: Mahdollisesti. Aika näyttää sen ja tietysti aktiiviset henkilöt ovat työelämässä mukana ja ne ketkä pääsevät yhteistä aikaa viettämään ovat sitten enemmän näitä ehtoapuolen urheilijoita, jotka ta-

paavat kerran vuodessa ja puhuvat muuten mukavia.

BF: Muistellaan vanhoja?

MK: Kyllä. Mutta näiden entisten olympiavoittajien osalta näkisin, että heidän kannaltaan yhteiskunnan tuki Suomen urheiluelämässä on aika korkea ja toivottavasti ehkä jossain vaiheessa se arvo enemmän ymmärrettäisiin.

(Yleisökysymys) Kysyisin Mikolta, että mikä on tämän hetkinen yhteytesi urheiluseura Mikkelin Melojiin?

MK: No, olen edelleen jäsenenä, mutta en ole toistaiseksi ollut kovinkaan paljon mukana ihan johtuen siitä, että perhe on kovin nuori ja itselläni on reissutyö. Ne sieppaavat paljon aikaa ja sitä pitää pystyä nyt priorisoimaan.

BF: Kosijoita löytyy kuitenkin?

MK: No sanotaan, että kyllä tässä oma pää on pidetty ja pysytelty aika sivussa.

(Yleisökysymys) Kiinnostaisi tietää, että tuliko sinusta puuseppä?

MK: Voin sanoa, että se koulu on edelleen kesken.

BF: Mutta kyllä kädet toimivat.

MK: Joo sormet on tallella, ei se sen takia keskeytynyt.

(Yleisökysymys) Miten Kanoottiliitto käytti hyväkseen sinun olympiakultasi? Toiko se lajiin uusia harrastajia vai jäikö se edelleen pieneksi lajiksi niin kuin se Suomessa on ollut?

MK: Minusta tuntuu, että olympiavoitto jäi aika paljon hyödyntämättä. Toiko se mahdollisesti uusia harrastajia – voi olla, että silloin muutaman tytön ja pojan. Anne Rikala ja Jenni Honkanen ovat tällä hetkellä hyviä kansainvälisiä naismelojia, mutta en tiedä, onko minulla ollut heidän melon-

taaraan osaa taikka arpaa, sitä minun on vaikea sanoa. Jenni on tainnut pitää meikäläistä jonkinlaisena esikuvana. Melontahan on pieni laji eikä siellä millään massoilla pelata, joten jos sieltä yksi tai kaksi saadaan kansainväliselle huipputasolle, niin onhan se ihan älyttömän hieno juttu.

KIITOKSIA MIKKO!

SUOMEN OLYMPIA-AKATEMIAN 20. ISTUNTO 21.10.2006
MIKKELIN MUSIIKKIOPISTON AUDITORIASSA

- 09.30 *Ilmoittautuminen ja aamukahvi*
- 10.00 AVAUS
Puheenjohtaja Anja Järvinen, Suomen Olympia-Akatemia
- 10.30 ETELÄ-SAVON LIIKUNTA RY:N ROOLI
LIIKUNTAINNOSTUKSEN HERÄTTÄJÄNÄ
Aluejohtaja Heino Lipsanen, Etelä-Savon Liikunta ry
- 11.00 SUOMEN OLYMPIAKOMITEA TÄNÄÄN JA HUOMENNA
Puheenjohtaja Roger Talermo, Suomen Olympiakomitea
- 11.30 *Ryhmäkuva*
- 11.45 *Lounas*
- 12.45 SUOMEN OLYMPIA-AKATEMIAN OLYMPIAKASVATUSOHJELMA
JA KOULUPROJEKTI
Opettaja Petri Haapanen, Vääksyn koulu
- 13.15 HUIPPU-URHEILU TUTKIMUSTEN VALOSSA JA MYÖTÄTUULIKLUBI
Markkinointi- ja viestintäpäällikkö Jari Elo, Suomen Olympiakomitea
- 13.45 VALMENTAJA- JA OHJAAJAKOULUTUKSEN KEHITTÄMINEN
Koulutuspäällikkö Juha Hämäläinen, Suomen Olympiakomitea
- 14.15 URHEILIJAHAASTATTELU
Olympiavoittaja Mikko Kolehmainen
- 14.45 KESKUSTELU
- 15.15 SOA:N 20. ISTUNNON YHTEENVETO
- PÄÄTÖS
- DIPLOMIEN JAKO
- Kahvi*

OSALLISTUJAT

Heikki Ahvenniemi Helmi Ahvenniemi Paula Autio	Itä-Savo / Länsi-Savo	koululainen koululainen tuottaja, sähköinen media
Jari Elo	Suomen Olympiakomitea	markkinointi- ja viestintäpäällikkö jäsen
Björn Federley Petri Haapanen Antero Heikkinen Pasi Holi	Suomen Olympia-Akatemia Suomen Olympia-Akatemia Etelä-Savon Urheilutoimittajat Punkaharjun Urheilijat	puheenjohtaja yleisurheilujaoston vetäjä jäsen
Katja Huotari Juha Hämäläinen Anja Järvinen Ossi Kaihovaara Jari Kanerva Matti Karstu Pertti Kinnunen Eero Kolehmainen Mikko Kolehmainen	Suomen Olympia-Akatemia Suomen Olympiakomitea Suomen Olympia-Akatemia Oriniemen Savu Suomen Olympia-Akatemia LOB-82 Oriniemen Savu Mikkelin Melojat	koulutuspäällikkö puheenjohtaja hiihtovalmentaja jäsen puheenjohtaja rahastonhoitaja
Risto Kosonen Jorma Laasonen Ilkka Laihonen Kari Liikanen Heino Lipsanen Tuija Liukkonen Jorma Manninen Leena Marttinen Sakari Miettinen Kimmo Männistö Eero Niilo-Rämä Tapani Nisonen Jorma Nyysönen Aulis Oittinen	Oriniemen Savu Pieksämäen Tsemppi 82 Rämälän koulu Suomen Jääpalloliitto Etelä-Savon Liikunta Naisvoimisteluseura Jousi Mikkelin Kilpa-Veikot Hirvensalmen Urheilijat Mikkelin lyseo Suomen Urheilukirjasto Keski-Savon Pateri Länsi-Savo TUL Savon piiri Mikkelin kaupunki	olympiavoittaja varapuheenjohtaja varapuheenjohtaja luokanopettaja varapuheenjohtaja aluejohtaja puheenjohtaja valmentaja puheenjohtaja liikunnan lehtori
Juha Pajunen Kirsti Partanen Jyrki Peltonen Jari Pitkänen Heli Puhakainen	Kangasniemen Kalske Suomen Olympia-Akatemia Mikkelin Hiihtäjät Etelä-Savon Liikunta Lauritsalan Visa Lappeenranta	hallituksen jäsen toimittaja liittohallituksen jäsen kulttuuri- ja vapaa-aikajohtaja puheenjohtaja jäsen puheenjohtaja työsuunnittelija Svoli
Juha Putkonen Arja Pyökkö Juhani Pöyry Jari Rahikainen Inari Raitala-Heikkinen	Mikkelin Kilpa-Veikot Savitaipaleen lukio Etelä-Savon Liikunta Viikkoset-lehti Suomen Olympiakomitea	jumppakouluohjaaja puheenjohtaja lehtori hallituksen jäsen toimittaja toimistopäällikkö, SOA:n sihteeri

Kosti Rasinperä
Ari Rautio
Pirjo Rimpiläinen

Teemu Ripatti
Toni Roponen
Pirjo Rusanen
Maija-Liisa Rytönen
Pirkko Rönkkö
Ismo Seppänen
Matti Sikanen
Kiti Silanterä
Lauri Silanterä
Violetta Silvanenko
Leena Solanpää
Roger Talermo
Matti Tenhunen
Jukka Tiikkaja
Leo Turunen
Sari Tuunainen

Ritva Valjakka
Kyösti Vilhunen
Tommi Vitikainen
Pauli Vuolle

Suomen Olympia-Akatemia
Juvan Urheilijat
Itä-Suomen lääninhallitus

Etelä-Suomen Liikunta
Virpiniemen liikuntaopisto
Etelä-Savon Liikunta
TUL Savon piiri
Mikkelin kaupunki
Savonlinnan Shikata

Turun Urheiluliitto
Turun Urheiluliitto
Etelä-Savon Liikunta
Suomen Tanssiurheiluliitto
Suomen Olympiakomitea
Etelä-Savon Liikunta
Suomen Olympia-Akatemia
MIK-V Suur-Savon piiri
Suomen Olympiakomitea

Etelä-Savon Liikunta
Suomen Liikuntapaikkojen Hoitajat
Mikkelin Kissat
Suomen Olympia-Akatemia

jäsen
puheenjohtaja
nuoriso- ja
liikuntatoimentarkastaja
projektipäällikkö
rehtori
puheenjohtaja
piirihallituksen varapj.
liikuntas sihteeri
varapuheenjohtaja
valokuvaaja
toiminnanjohtaja
johtokunnan jäsen
projektipäällikkö
seurakehittäjä
puheenjohtaja
hallituksen jäsen
jäsen
kunniapuheenjohtaja
viestintäsihteeri,
SOA:n jäsen
projektipäällikkö
varapuheenjohtaja
valmennuspäällikkö
jäsen

SUMMARIES

OPENING ADDRESS

Anja Järvinen
President, Finnish Olympic Academy

Ladies and Gentlemen!

The Finnish Olympic Academy was founded by the Finnish Olympic Committee in 1987. According to the IOC the task of national Olympic Academies is to “preserve and promote the ethical, cultural and educational values of the Olympic Movement.” Currently there are 133 national Olympic Academies in the world.

The educational objective of the Olympic Movement is to teach young people to become mentally and physically balanced, co-operative, tolerant, physically fit and peace-loving citizens, who apply the rules of Fair Play in their daily lives. The principles of our school system are similar. Ever since 1995 the Olympic Academy has worked in close co-operation with teachers and pupils of elementary schools. A useful tool in this work is an Olympic education material package devised by the Finnish Olympic Academy.

Olympic education is not simply about physical education. It also entails learning about the values of the Olympic Movement, the history of the Olympic Games, about the various sports and about the cultures and history of the host country and the various participating nations. On day-to-day level the objective of Olympic education is to highlight the importance of physical exercise and a healthy way of life and to promote the spirit of Fair Play, co-operation and mutual respect.

What better way to encourage young people to practice sports and learn about the Olympic values than School Olympics? Hundreds of Finnish schools have already organised “Olympic” festivities under the guidelines provided by the Olympic Academy. Since the year 2000 we have also held international School Olympics in alternate years in Finland and Estonia. Their program includes grand opening ceremonies, many kinds of fun sports events as well as cultural competitions and arts performances. Organised in co-operation with the Estonian Sports Academy and with the support of the Education Department of the City of Helsinki, these School Olympics are an excellent example of grass-roots international co-operation.

The Finnish Sports Academy promotes international Olympic education also by sending Finnish participants to the activities of the International Olympic Academy. The yearly program at Ancient Olympia in Greece includes sessions for leaders and members of national Olympic Academies, a two-week session for young participants (under 35), four-week post-graduate courses for Olympic researchers and special sessions for educators, coaches, athletes and physicians.

Finally, it is good to keep in mind that all of us who are involved in sports are also educators. We mould the attitudes and values of young people through our own words and actions. If we want to promote the values of the Olympic Movement, we must keep believing in them and abiding by them.

SPORTS DEVELOPMENT PROJECTS IN ETELÄ-SAVO REGION

Heino Lipsanen
*Regional Manager, Etelä-Savo Region of the
Finnish Sports Federation*

The Etelä-Savo Region of the Finnish Sports Federation (Etelä-Savon Liikuntary) co-ordinates the activities of the Finnish Sports Federation (SLU), the Finnish Olympic Committee and various other national sports organisations in the region of Etelä-Savo. Our membership consists of the sports clubs in our 19 municipalities as well as the regional branches of national sports associations.

The success of Finnish elite sports rests upon the basis of strong and healthy sports clubs. According to a survey 40 % of Finnish children and youth are members of a sports club and 250,000 others would like to join one. Our organisation is involved in several development projects to support sports clubs, but clubs are still in need of increased funding from municipal, national and EU authorities. The objective would be to increase the number of professional club employees so that the energies of our more than a million voluntary workers could be released to actual sports work.

Another focus of our attention has been to encourage children's and youth's physical exercise. Our Operation Sport Circus aims to introduce new and exciting sports into schools. As for the adult population, we have recently launched a well-publicised campaign to induce every able-bodied person in our region to practice for half an hour physical exercise three times in a week. Finally, our Village Sports project, supported by the EU, aims to improve opportunities for physical exercise in sparsely populated corners in our region.

THE FINNISH OLYMPIC COMMITTEE TODAY AND TOMORROW

Roger Talerio
President, Finnish Olympic Committee

The Olympic Games are one of the strongest brands in the modern world. Their appeal is greater than that of any other large sports or cultural event, and the Olympic rings are one of the most universally recognised symbols in the world. The global scale of the Olympic Movement is reflected in its membership roll of 203 National Olympic Committees and 35 international sports federations.

The success of the Olympic Movement is based on the values of Fair Play, honesty, responsibility and mutual respect enshrined by its founder Baron Pierre de Coubertin. The promotion of these core values is entrusted to the National Olympic Committees (NOC) and further on to the National Olympic Academies.

The role of the Finnish NOC is undergoing far-reaching changes. A commission set by the Ministry of Education suggested in 2004 that in order to safeguard the success of Finnish athletes in international competitions in the future the task of general co-ordination and development of all Finnish elite sports should be entrusted to the NOC.

The NOC is ready to except this task in stages, depending upon the increase of funding from the Ministry of Education. As for now, the funds available from the 2007 state budget are not yet sufficient for a substantial extension of coaching grants to non-Olympic sports.

Elite sports have not lost their appeal among the Finnish public. According to a recent survey 75 % of the population consider the international success of Finnish athletes important. After Tommi Evilä's bronze

medal at the 2005 World Championships 250 juniors immediately enrolled for long jump training at his club.

The NOC maintains a support program for talented young athletes, enrolling each year about 150 athletes. The participants are also given student counselling and health care services with insurance coverage. After a maximum of three two-year periods of youth program support the best athletes will qualify for Olympic support group.

The biannual European Youth Olympic Festivals (EYOF) provide opportunity for athletes aged between 16 and 18 to gain valuable experience in international competition.

To improve the level of day-to-day coaching of young athletes the NOC has employed full-time youth coaches. 60 such coaches will have been employed by the year 2010. In addition to coaching they will also be involved in educational tasks.

TURIN 2006 PROJECT IN FINNISH SCHOOLS

Petri Haapanen
Teacher, Member of the Finnish Olympic
Academy

Vääksy School is located near Lahti in Southern Finland. Our school has 281 pupils, from third to sixth grade. Nine years ago we held our first "Summer Games" at the end of the term. Since that, "Olympic Weeks" or "Olympic Days" have taken place every year in our school.

The idea of the Turin 2006 Project of the Finnish Olympic Academy was to bring

the Olympic Winter Games to Finnish schools. Teachers and pupils would follow the Games in different media, discuss the successes and disappointments of their favourite athletes and study Olympic themes in classes of various subjects.

For the first time the Finnish Olympic Academy was able to promote its school project on the field. During two weeks President Anja Järvinen and I visited schools at a total of 17 different locations and spoke to more than 200 teachers. Schools that enrolled in the project were given an Olympic flag, a torch, a diploma and Fair Play prizes by the NOC. The participating schools also ordered more than 160 packages of Olympic education material.

Our school held a festive Opening Ceremony and Winter Games with skating, ski jumping, climbing and snow sculpting competitions. Each class adopted a country whose athletes to follow and support during the Olympic Games. The pupils voted for Fair Play students, who were rewarded with stipends provided by the sponsoring bank.

Feedback from the schools has allowed us for the first time to ascertain the impact of our Olympic education work. 165 schools and 25,000 pupils participated in the Turin Project. The feedback also helps us improve our education material package for the Centenary year of the Finnish NOC in 2007 and the Beijing Project in 2008.

SURVEY ON ELITE SPORTS SPONSORING

Jari Elo

*Marketing and Communications Manager,
Finnish Olympic Committee*

The Finnish National Olympic Committee has commissioned a survey on the effects and effectiveness of sports sponsorship in Finland. Conducted in February 2006 via internet by Sponsor Insight AS, the survey involved a total of 189 sponsorship targets, including sports organisations and events as well as various cultural festivals.

According to the survey, the Finnish Olympic team scored 5.2 on a scale of 1–7 in terms of positive image. Highest among other sponsoring targets in sports was the men's national ice hockey team with 5.1, followed by the Finland vs. Sweden international track and field athletics match at 4.9. Also scoring high were youth sports projects (4.8), the national ice hockey league (4.7), national championships in track and field (4.7), Rally Finland (4.7), the annual Karjala Tournament for national teams in ice hockey (4.7), the Lahti Ski Games (4.6) and the Alpine World Cup ski races at Levi (4.6).

63.3 % of the 1,278 respondents follow Finnish Olympic teams with high interest. 53.8 % show high interest to the ice hockey national team, 49.7 % to the Finland–Sweden track and field match and 46.5 % to the national ice hockey league.

The respondents agreed to a high degree with the proposition that corporate sponsorship has a positive general effect on sports. Most respondents also had more positive attitudes towards companies that sponsor sports. All in all, 26 % of those who have a positive attitude towards sports agree that sponsorship of sports does effect their shopping decisions.

DEVELOPMENT OF COACH AND SPORT INSTRUCTOR TRAINING IN FINLAND

Juha Hämäläinen

*Education Manager, Finnish Olympic
Committee*

The Finnish Olympic Committee has together with the Finnish Sports Federation, the Young Finland Association, the Finnish Coaches Association and the Finnish Sport for All Association launched a project for the development of coach and sport instructor training in Finland for the years 2005–2010. According to a 2004 survey among sports federations the present state of coach training is fragmented and uncoordinated. The development project aims at improving mutual compatibility of training given in the different sports federations on the three lowest levels. The project will be overseen by an inter-organisational network of experts.

Also involved in the network of co-operation in the field of coach training are sports institutes, regional associations of the Finnish Sports Federation and technical colleges as well as the Research Institute for Olympic Sports.

Suomen Olympia-Akatemian 20. istunnon osallistujat.

